

ÚVOD

Na Slovensku boli dôležitou udalosťou roka marcové voľby, keď po dvoch rokoch sporov vlády pravicových strán sa v predčasných parlamentných voľbách zmenilo politické smerovanie Slovenska. Voliči krajinu nasmerovali doľava a prvýkrát väčšinu parlamentu ovládla jedna strana. Konkrétne výsledky volieb sú v ďalšom texte.

Vitiazna strana okamžite po voľbách ohlásila zmeny v ekonomickej a sociálnej politike. Tie sa dotkli Zákonníka práce, druhého dôchodkového piliera a daní. Pravica utrpela ťažkú prehru a odišla do opozície.

Ekonomická situácia v krajine bola zlá. Zvýšil sa dlh štátu o 2,2 miliardy EUR. A hoci vláda prijala úsporný balíček, nestačilo to. Našu ekonomiku držala najviac výroba áut. Prispela k tomu, že sme si mohli pripísať medziročný rast o predpokladaných 2,6 percent. Automobilky nabehli na výrobu nových modelov, napríklad Volkswagen už v prvom polroku vyrobil takmer toľko áut ako za celý predošlý rok. Hlavne to boli obľúbené veľké športovo-úžitkové modely.

Úspešní sme boli v oblasti výroby vína. Na medzinárodnej súťaži rosé vín v Cannes získali slovenskí vinári dve zlaté a štyri strieborné medaily. O obe zlaté medaily sa postaral vinársky tandem z Trnavy Vladimír Mrva a Peter Stanko. Skvele uspeli aj ďalší vinári – Pezinčan Peter Matyšák, Richard Tóth z Vinosadov a Skaličan Alojz Masaryk.

Celkove na Slovensku sa dostal do popredia záujem o dobré značky vína. A tento vzrástol ešte viac po prevalení veľkých potravinových škandálov. Prvý bol škandál s posypovou soľou, ktorá sa dostala do potravinárskych obchodov z Poľska. Ďalší bol predaj falšovaného tvrdého alkoholu dovezeného z Čiech, ktorý obsahoval nebezpečný metanol a od polovice septembra do konca roku usmrtil na Morave 38 ľudí. Preto bol predaj českého alkoholu u nás dočasne zastavený a všetky už dovezené výrobky boli dôkladne skontrolované. Polícia zhabala tisíce litrov pančovaného alkoholu a zatýkala podozrivých. V skladoch ostalo 21 miliónov litrov liehovín, ktoré zakázali predávať. Oba škandály mali spoločného pôvodcu – snahu za každú cenu zarobiť. A bolo im jedno, že hrozí poškodenie zdravia alebo dokonca ľudia môžu prísť o svoj život. V našej obci sa okrem kvalitného vína konzumuje najmä obľúbená slivovica, hruškovica, jablkovica alebo repák. Občania si ich dávajú vypáliť v blízkych páleniciach zo svojho ovocia a preto majú istotu, že alkohol je kvalitný.

Koncom roka sa ukázalo, že ekonomická situácia je naozaj zlá. Veľa ľudí prišlo o prácu a prejavilo sa to najmä pri nákupoch vianočných darčiekov.

Obchodníci zaznamenali najslabšie tržby od roku 2005. Podľa štatistického úradu klesli maloobchodné tržby v decembri až o štyri percentá. Nižšie zisky mali nielen supermarkety, ale aj malé špecializované obchodíky. Horšie sa predávali aj knihy, športové potreby a zle na tom boli aj obchodníci s autami. Predali ich takmer o sedem percent menej než v predošlom decembri. Ľudia kúpovali najčastejšie ako darčeky kozmetiku a oblečenie. V našej obci sa to tak ani nezдалo, lebo občania robia nákupy najmä v miestnych potravinách a v blízkych supermarketoch. Obchody s priemyselným tovarom nemáme. Čiastočne to nahradil obchod METRO Plus, ktorý otvoril v júli 2011 Ján Gazdík. Je tam možnosť nakúpiť okrem potravín aj drogistický tovar, farby a laky, elektrický inštalračný materiál, kancelárske potreby, domáce potreby a stavebný materiál. Ale aj tam si občania najskôr rozmysleli čo nakúpiť a hľadali hlavne zlacnený tovar.

Ľudia sa nechcú mieriť s takouto situáciou. Boli aj pouličné demonštrácie, či už proti prepúšťaniu vo firmách alebo za zvýšenie miezd. Najviac sledovaný bol štrajk učiteľov, ktorým sľúbili zvýšenie miezd o päť percent. A hoci neboli spokojní s týmto riešením, štrajk po troch dňoch prerušili.

A bolo aj veľa iných veľmi smutných udalostí.

Strecha najväčšieho stredovekého hradu na Slovensku, Krásnej Hôrky zo 14. storočia ľahla 10. marca popolom. Požiar spôsobili dvaja maloletí chlapci neopatrným zaobchádzaním so zápalkami na hradnom kopci. Plamene sa rýchlo preniesli na strechu hradu, ktorú už nebolo možné zachrániť.

Začiatkom novembra sa stala veľká tragédia pri výstavbe mosta v Iliašovciach. Zlyhala podpera a pri páde zostaveného mosta zahynuli štyria ľudia a jedenásti boli ťažko zranení. Kto tragédiu zaviniľ sa ešte len vyšetruje, ale vyvolala smútok všetkých obyvateľov.

V oblasti kultúry sme zaznamenali veľkú stratu. 4. augusta zomrel Majster Karol Kállay, ktorý sa preslávil reportážnymi fotografiami zo svojich ciest takmer po celom svete. Rád fotografoval svoje rodné Slovensko. Prvou jeho fotografickou knihou boli Slovenské rieky, ktorá vyšla v roku 1954. Za publikácie Pieseň o Slovensku a Los Angeles získal Cenu UNESCO – určenú najkrajším knihám sveta. Zomreli aj vynikajúci herci – člen Činohry Slovenského národného divadla Elo Romančík a člen divadla Andreja Bagara v Nitre Viliam Polónyi.

V oblasti športu sme boli trochu sklamaní, pretože na letnej olympiáde v Londýne sme prvýkrát v ére samostatnosti nezískali zlatú medailu. O slovenské medailové úspechy sa postarali strelkyne Zuzana Štefečeková, ktorá získala striebornú medailu a Danko Barteková bronzovú medailu. Okrem toho Danku Bartekovú zvolili do medzinárodného olympijského výboru. Na kanáli

Lee Valley získal Michal Martikán aj bratia Hochsschornerovci bronzovú medailu. Bolo to tak trochu sklamaním pre športovcov aj ich fanúšikov. Radosť nám urobil Peter Sagan, ktorého sme s napätím sledovali počas pretekov Tour de France. Dravým finišom i radostnými oslavami si získal fanúšikov. V Paríži stál na pódiu s najlepšimi cyklistami ako víťaz bodovacej súťaže - najlepší šprintér. Celkom v tomto roku vybojoval 16 víťazstiev a dres najlepšieho šprintéra získal na štyroch pretekoch.

Rok 2012 možno nazvať aj rokom slz. Slzy vyronili najmocnejší muži sveta i milióny bezbranných. Jedni z radosti a dojatia, iní zo zúfalstva a bezmocnosti, keď im násilie vzalo najbližších či kríza pripravila ich rodiny o životné istoty.

Barack Obama sa udržal v Bielom dome, Vladimir Putin sa vrátil do Kremľa a po víťazných voľbách sa im obojom po líkach skotúlali slzy. V Sýrii po druhom roku občianskej vojny oplakávali viac mŕtvych ako vlani. Tento rok si boje vyžiadali 25-tisíc obetí.

A na záver trochu odľahčíme. Nielen Slovensko, ale celý svet upieral svoje oči k piatku, nie trinásteho, ale 21. decembra. Práve v tento deň sa totiž, podľa niektorých interpretácií mayjského kalendára, mal svet naposledy zobudiť do nového rána. Že sa tak nestalo, už teraz vieme, ale priznajme si, že viacerými tento míľnik zatriasol. Čo však bude ďalej?

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky uskutočnené 10. marca 2012 v Trenčianskej Teplej

P.č.	Názov politickej strany alebo hnutia	Okrsoľ č. 1	Okrsoľ č. 2	Okrsoľ č. 3	Okrsoľ č. 4	SPOLU
1.	Zelení	1	1	-	2	4
2.	Kresťanskodemokratické hnutie	66	85	48	50	249
3.	Strana demokratickej ľavice	1	-	2	-	3
4.	Slovenská národná strana	44	47	26	26	143
5.	Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti	79	49	47	55	230
6.	Sloboda a solidarita	37	30	19	13	99
7.	Právo a spravodlivosť	4	4	3	2	13
8.	Náš kraj	-	1	-	-	1
9.	Strana zelených	1	-	4	2	7
10.	Ľudová strana Naše Slovensko	11	9	8	9	37
11.	Smer – Sociálna demokracia	322	277	227	180	1006
12.	Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska	8	6	7	2	23
13.	Národ a spravodlivosť – Naša strana	3	3	3	1	10
14.	Komunistická strana Slovenska	4	2	10	-	16
15.	Strana rómskej únie na Slovensku	-	-	-	-	-
16.	Most – Híd	10	8	10	2	30
17.	99% - Občiansky hlas	9	7	7	1	24

18.	<i>Ľudová strana – HZĎS</i>	12	12	11	5	40
19.	<i>Strana + 1 hlas</i>	-	-	-	-	-
20.	<i>Robíme to pre deti - SF</i>	5	1	-	-	6
21.	<i>Obyčajní ľudia</i>	1	1	2	-	4
22.	<i>Slovenská demokratická a kresťanská únia - DS</i>	28	22	31	21	102
23.	<i>Strana občanov Slovenska</i>	-	-	-	-	-
24.	<i>Strana maďarskej koalície - MKP</i>	-	-	-	-	-
25.	<i>Strana slobodné slovo – Nory Mojsejovej</i>	6	8	6	1	21
26.	<i>Strana živnostníkov Slovenska</i>	-	-	2	6	8

Okrsoĸ	Zapísaní voliči	Voliči, prítomní na hlasovaní	Voliči, ktorí zaslali obálku z cudziny	Voliči, ktorí odovzdali obálku	Počet platných odovzdaných hlasov
Ā. 1	1 163	658	-	652	652
Ā. 2	861	583	-	583	573
Ā.3	802	478	1	477	473
Ā.4	531	383	2	381	378
SPOLU	3 357	2 102	3	2 093	2 076
Percento účasti: 62,62 %					

Vítazom volieb do Národnej rady na Slovensku sa stal Smer - SD, ktorý získal 1,1 milióna hlasov, t.j. 44,41 percenta hlasov a v parlamente obsadil 83 poslaneckých kresiel. Do parlamentu sa dostalo spolu šesť strán. Na druhom mieste skončilo KDĤ so ziskom 8,82 percenta hlasov, nasledujú Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti s 8,55 percentami, ktorí sa stali novou parlamentnou stranou. V Národnej rade získali 16 poslaneckých mandátov. Do parlamentných lavíc zasadli ešte poslanci Mosta - Híd (6,89 percenta), SDKĽ-DS (6,09 percenta) a SaS (5,88 percenta). Most - Híd obsadil 13 poslaneckých kresiel, SDKĽ-DS a SaS 11.

V našej obci to dopadlo skoro rovnako, iba strana Most - Híd dostala oveľa menej hlasov ako v celoslovenskom meradle. Naopak viac hlasov získala Slovenská národná strana, ktorej ľudia ešte stále veria, hoci na celej čiare svojich voličov sklámala.

Najviac hlasov aj u nás získala strana Smer – Sociálna demokracia, druhé miesto získalo Kresťanskodemokratické hnutie, tretie miesto Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti. Štvrté miesto získala Slovenská národná strana, piate miesto SDKĽ – Demokratická strana a šieste miesto strana Sloboda a solidarita.

Účasť na voľbách bola dobrá, pretože celoslovenská účasť bola 59,11 % a v našej obci až 62,62 %. Za to si naši spoluobčania zaslúžia pochvalu.

Hospodárske výsledky obce

V tomto roku obec uzatvorila dva veľké projekty financované Európskou úniou – bola dokončená centrálna zóna v hodnote 675 tisíc EUR a zlepšené vyučovacie podmienky základnej školy, kde boli použité prostriedky v hodnote 744 tisíc EUR. Prostriedky, ktoré Európska únia poskytla obci veľmi pomohli, pretože takú veľkú finančnú čiastku by obec nemohla dať zo svojho rozpočtu.

Pre tento rok obec získala finančné prostriedky vo výške 200 tisíc EUR na dobudovanie kanalizácie. K verejnej kanalizácii bola pripojená Žilinská ulica pri hlavnej ceste smerom do Novej Dubnice. Bol tiež schválený projekt intenzifikácie čističiek odpadových vôd v Trenčianskom regióne. To znamená, že bude zmodernizovaná čistička aj v našej obci a odkanalizovaná obec Omšenie, čo prispeje k zlepšeniu životného prostredia obce. Konkrétne hospodárske výsledky obce sú v ďalšom texte.

Pokračuje modernizácia železničnej stanice a železničnej trate v obci. Občania pozorne sledujú modernizáciu stanice, ktorá sa zo dňa na deň mení a sú pritom aj dostatočne trpezliví. Najmä tí, ktorí bývajú v blízkosti stanice, pretože výstavba si vyžiadala aj poškodenie obecných komunikácií, plotov, domov aj chodníkov. Na túto skutočnosť poukazovali občania na zasadaní obecného zastupiteľstva vo februári aj septembri, kedy boli prítomní občania bývajúci na ulici Vážskej aj Športovcov, ktorým sa zdá, že ich cesta bola veľmi poškodená a hrozí vytopenie pri silných dažďoch. Starosta obce prisľúbil riešenie tejto situácie samostatným rokovaním obyvateľov ulice Športovcov so stavebnou organizáciou. Na septembrovom zasadaní sa poslanci zaoberali aj problémom okolo budovy bývalej Sokolovne. V tejto budove sa dlhé roky konali všetky kultúrne, športové a spoločenské podujatia obce, ale sa už dlho nevyužíva a tak postupne chátra. Niekoľko razy ju prevzali rôzni nájomcovia, ale ani im sa nepodarilo život v Sokolovni oživiť. Teraz sa zástupcovia obce zaoberali myšlienkou prebudovať budovu a využívať ju ako šatňu pre športovcov a zriadiť tam buď nájomné byty alebo domov sociálnych služieb. Počas hlasovania o súhlase s výstavbou nájomných bytov, poslanci tento návrh neodsúhlasili. Bude sa teda hľadať iné riešenie, ktoré im bude znovu predložené na schválenie. Je to veľká škoda, pretože nájomné byty v obci chýbajú a nie je správne, že poslanci túto alternatívu zamietli. Oponovali tým, že je to blízko železničnej trate, že ľudia tam nebudú chcieť bývať, ale ved' okolo železničnej trate je veľa rodinných domov, ľudia tam bývajú a sú spokojní. Bolo by dobré ešte zabojsť za takéto riešenie.

Závěrečný účet obce

Rozpočet obce pro rok 2012 byl zostavený jako vyrovnaný, trikrát bol upravený a napokon schválený ako prebytkový.

Rozpočtované príjmy	2 353 477,64 eur
Rozpočtované výdavky	2 348 298,64 eur
Plánovaný prebytok	5 179,00 eur

Plnenie príjmov

Rozpočet	Skutočnosť plnenia	% plnenia
2 353 477,64	2 356 529,22	100,13

Z toho daňové príjmy:

Položka	Plán/eur	Plnenie/eur	% plnenia
výnos dane z príjmov	1 103 069,00	1 046 783,05	94,90
daň z nehnuteľnosti	94 400,00	108 721,48	111,62
daň za psa		2 791,00	
využívanie verejného priestranstva		473,03	
poplatky za komunálny odpad		90 251,24	

V tejto časti obec eviduje pohľadávky za komunálny odpad vo výške 17 284,41 eur.

Nedaňové príjmy:

Položka	Plán/eur	Plnenie/eur	% plnenia
Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku (prenájom pozemkov, budov, objektov, strojov, hrobové miesta)	71 340,00	72 168,78	101,16
Administratívne poplatky (správne poplatky, osvedčovanie listín, rybárske listky, výherné	17 600,00	8 872,50	50,41

<i>prístroje)</i>			
<i>Ostatné príjmy</i>	<i>21 680,00</i>	<i>79 119,25</i>	<i>364,94</i>
<i>Platby za tovary a služby, znečisťovanie ovzdušia, pokuty, penále</i>			

V tejto časti sa znížil príjem za prevádzku výherných prístrojov, ktorý bol nižší oproti minulému roku o 10 500,00 eur. Preto aj v položke Administratívne poplatky bolo iba 50-percentné plnenie. Naopak v položke ostatné príjmy obec dosiahla vysoké plnenie. Podstatnú časť príjmu tvorili platby Železníc Slovenskej republiky za výrub drevín v sume 54 690,83 eur. Ďalej to boli príjmy za opatrovateľskú službu, bývanie, služby domu smútku a miestny rozhlas.

Tuzemské granty a transfery

<i>Rozpočet</i>	<i>Skutočnosť plnenia</i>	<i>% plnenia</i>
<i>415 551,04 eur</i>	<i>415 600,54 eur</i>	<i>101,01</i>

Plnenie tejto položky bolo vyrovnané. Obsahovala dotácie a finančné príspevky z Ministerstva financií, Ministerstva vnútra, Krajského stavebného úradu, Krajského školského úradu a Obvodného úradu Trenčín. Tieto finančné príspevky boli účelovo viazané a na konkrétne účely boli aj použité.

Kapitálové príjmy

<i>Rozpočet</i>	<i>Skutočnosť plnenia</i>	<i>% plnenia</i>
<i>481 903,60 eur</i>	<i>482 044,36 eur</i>	<i>100,03</i>

V tejto položke mala obec príjmy z predaja bytu, pozemkov a nehmotných aktív. Tiež dostala dotáciu z Ministerstva poľnohospodárstva a Európskeho fondu rozvoja na regeneráciu centrálnej zóny a výstavbu kanalizácie na ulici Žilinskej. Obec mala príjem aj z rezervného fondu obce, keď uznesením obecného zastupiteľstva č. 2/2012 dňa 26. marca bolo schválené použitie prebytku hospodárenia obce za rok 2011 vo výške 13 519,00 eur na kapitálové výdavky. Bežné príjmy rozpočtových organizácií, čiže základnej školy a materskej školy predstavovali sumu 36 184,81 eur.

Plnenie výdavkov

Rozpočet	Skutočnosť plnenia	% plnenia
2 348 298,64 eur	2 275 308,95 eur	96,89

Bežné výdavky

Rozpočet	Skutočnosť plnenia	% plnenia
941 093,04 eur	885 136,81 eur	94,05

Výdavky podľa jednotlivých položiek:

Položka	Rozpočet/eur	Plnenie/eur	% plnenia
Výdavky verejnej správy	279 295,44	281 430,21	100,76
Finančná a rozpočtová oblasť	4 462,98	4 593,95	102,93
Verejné služby – matrika, voľby	8 843,00	8 846,55	100,01
Platby súvisiace s úverom	27 369,95	27 239,01	99,52
Ochrana pred požiarmi	27 705,00	16 410,01	58,79
Cestná doprava	65 639,00	34 496,47	52,55
Nakladanie s odpadom	121 800,00	112 014,02	93,09
Rozvoj obce	15 587,00	9 377,58	60,16
Verejné osvetlenie	34 500,00	38 752,60	112,33
Bývanie, občianska vybavenosť	11 165,66	5 586,70	50,03
Rekreačné a športové služby	17 120,00	27 126,70	158,45
Kultúrne služby	16 555,60	14 919,09	87,89
Náboženské a iné služby	9 542,77	8 807,27	92,29
Predškolská výchova	20 684,00	20 683,41	100,00
Základné vzdelanie	207 000,00	207 021,20	101,06
Sociálne zabezpečenie	73 819,64	67 832,04	91,98
Spolu	941 093,04	885 136,81	94,05

Ďalšia výdavková časť predstavovala platby na mzdové prostriedky, záujmovú činnosť, opatrovatel'skú službu, poisťné a príspevky do poisťovní, prevádzkové

výdavky obecného úradu, príspevky pre spoločenské a športové organizácie, stravovanie dôchodcov, sociálnu výpomoc, dávky v hmotnej núdzi. Celková výška týchto výdavkov bola 857 897,80 eur.

Ďalej to bolo splácanie úrokov súvisiacich s úvermi a pôžičkami v celkovej výške 27 239,01 eur.

Kapitálové výdavky

Rozpočet	Skutočnosť plnenia	% plnenia
281 031,14	262 220,71	93,31

Tu sú započítané výdavky verejnej správy, nákup pozemkov pre výstavbu, rekonštrukciu chodníkov, činnosť súvisiacu s rozvojom obce – dobudovanie kanalizácie, autobusový prístrešok, vypracovanie projektovej dokumentácie pre plánované stavby a výdavky na rekonštrukciu materskej školy.

Z rozpočtovaných 385 024,46 eur na splácanie istiny z prijatých úverov obec uhradila 385 024,50, čo je 100 percentné plnenie.

V ďalšom období bude obec splácať prijaté úvery na výstavbu nájomných bytových domov na Mayerovej ulici a ulici Andreja Hlinku zo štátneho fondu rozvoja bývania, k 31. decembru 2012 jej zostalo splatiť celkom 1 079 036,30 eur. Na regeneráciu centrálnej zóny obec dostala príspevok z Európskeho fondu rozvoja vo výške 293 353,06 eur a tým úver k 31. 10. 2012 splatila. Na tento projekt zostáva ešte splatiť úver z vlastných zdrojov vo výške 43 000,00 eur.

Prebytok rozpočtu obce je celkom 81 220,27 eur, ktorý obec použije na tvorbu rezervného fondu.

Hospodársky výsledok obce

Náklady obce	1 645 663,52 eur
Výnosy obce	1 771 669,16 eur
Zisk obce	126 005,64 eur

Zopár zaujímavých údajov o obyvateľstve Trenčianskeho kraja

Na začiatku roka žilo na území Trenčianskeho kraja spolu 594 186 obyvateľov, z toho 291 384 mužov a 302 802 žien. Z hľadiska vekového zloženia je najväčšou skupinou obyvateľstvo v produktívnom veku (od 15 do 64 rokov), ktoré s počtom 431 673 tvorí 72,7 % podiel. V poproduktívnom veku

(65 a viac rokov) žije v kraji 82 970 osôb, čo predstavuje takmer 14 0%. Z hľadiska jednotiek veku žije v Trenčianskom kraji najviac obyvateľov vo veku 32 rokov a to až 10 433 osôb. Naproti tomu napríklad v Považskej Bystrici žije najviac 25-ročných a v Púchove najviac 35-ročných osôb. Priemerný vek obyvateľov Trenčianskeho kraja dosiahol 40,4 rokov, muži majú v priemere 38,9 rokov, ženy o 2,9 roka viac, teda 41,8 rokov.

V našej obci je situácia v tomto roku nasledujúca:

K 31. 12. 2012 bolo v obci evidovaných spolu obyvateľov	4 098
Z toho sa prisťahovalo	71
odšťahovalo	63
Vekové zloženie obyvateľov:	
- produktívny vek od 15 do 64 rokov	2 987
- poproduktívny vek 65 rokov a viac	641
Priemerný vek obyvateľov	40,8
V roku 2012 zomrelo spolu obyvateľov	40
Mužov	22
Žien	18
Priemerný vek zomrelých:	72,65
Narodilo sa spolu detí	37
z toho chlapcov	13
dievčat	24
Na obecnom úrade bolo spolu sobášov:	23
- občianskych	10
(trvalý pobyt v obci 6, delegovaný sobáš 4)	
- cirkevných	13
Najstarším obyvateľom obce je	Anna Masaryková 95 rokov
Obecný úrad eviduje spolu žiadosti o byt	66
Môže poskytnúť	53 bytov

Z vyššie uvedeného možno vidieť, že naša obec je na tom dobre. Priemerný vek obyvateľov je podobný ako v celom Trenčianskom kraji a aj podiel obyvateľov v produktívnom veku je priaznivý. To znamená, že obec je živá, rozširuje sa a je

perspektíva jej ďalšieho rozvoja. O tom svedčia aj hospodárske výsledky obce, ktoré sú opísané vyššie.

Iná zaujímavosť z nášho okolia

Na Mierovom námestí v Trenčíne už stáročia hľadajú na majestátny hrad slnečné hodiny, ktoré stále rovnakým tempom odmeriavajú čas. Okoloidúci si ich často ani nevšimnú a mnohí obyvatelia ani nevedia o ich existencii. Tieto slnečné hodiny sú však veľmi cenné aj pre svoj vek, aj pre svoju peknú výzdobu. Vzácné sú tým, že sa zachovali v pôvodnom stave aj s originálnymi freskami, ktoré ich skrášľujú. Zhotovil ich neznámy majster v roku 1711 a podľa historikov patria medzi najstaršie a najvzácnejšie slnečné hodiny na Slovensku. Nachádzajú sa na južnej strane fasády piaristického kláštora. Na hodinách je zobrazený strom poznania, biblická záhrada, je tam znak jezuitov v podobe slnka a súvisí to zrejme aj s latinským nápisom, ktorý v preklade znamená – v mene žiariaceho Ježiša kvitne kvet Ignáca. Naposledy boli hodiny reštaurované pred viac ako 30 rokmi, keď bola vynovená budova kláštora. Odvtedy už farby na maľbe vybledli, a je potrebné ich oživiť. To je však asi hudba budúcnosti. Ale aj tak krásia mesto a priťahujú pohľad mnohých jeho návštevníkov.

Počasie

Rok 2012 skončil na Slovensku ako štvrtý najteplejší za posledných 140 rokov. V Hurbanove, kde sa robia systematické pozorovania od roku 1871, dosiahla priemerná ročná teplota 11,7 stupňa Celzia, čo je plus 1,9 stupňa Celzia nad priemerom v rokoch 1901 až 2000.

Počasie začiatkom roka bolo teplé, až v polovici mesiaca januára napadol sneh a 30. januára začali silné mrazy. V niektorých oblastiach bolo až –27 stupňov Celzia. V našej obci bolo v noci z 3. na 4. februára –17 stupňov Celzia, zamrzla rieka Teplička. Takéto mrazy trvali nepretržite až do konca februára. Chovateľom sliepok zamrzli vajička v kuríne a miestny hrobár Július Lukáč 9. februára pri kopení hrobu pre zomrelého Rudolfa Matejičku zistil, že pôda bola zamrznutá až do hĺbky 80 centimetrov. Náš kraj obišli veľké fujavice a víchrice. Ale v niektorých oblastiach Oravy a východného Slovenska silný vietor narobil veľké záveje, veľa miest a obcí zostalo odrezaných od sveta, zamrzla voda, autobusy nemohli premávať, cesty 3. triedy zostali nezjazdné. V mnohých mestách a dedinách zamrzla voda vo vodovodoch. U nás bolo málo snehu, akoby sme boli v inej krajine. Potom naraz prišlo oteplenie a celý marec bol mimoriadne teplý a suchý, koncom apríla nastali mimoriadne veľké horúčavy. Znovu padli dlhoročné teplotné rekordy. U nás sme namerali cez deň v sobotu

28. apríla až 25 stupňov Celzia. Všetko zrazu rozkvitlo, zazelenalo sa a ľudia sa vyhrnuli do svojich záhrad.

Júl a august bol veľmi horúci, veľké sucho, žiadne zrážky. Mierne ochladenie večer až po 25. auguste, ale iba na krátku dobu. Potom 14. septembra sa prudko ochladilo a nastal silný dážď. Trvalo to znovu iba pár dní a zasa sa oteplilo. A ani dážď nás veľmi nepotešil, lebo ho bolo málo. Teda aj jeseň z nášho pohľadu občanov bola krásna, slnečná, horúca a dávala možnosť využívať ešte bazény, kúpaliská, oddych na turistických chodníčkoch. Celý november teplý, bez snehu a dažďa. V našej obci bola priemerná denná teplota plus 9 – 10 stupňov Celzia. Veľké hmly, bez slniečka, ráno sem-tam mráz. Ozajstná zima prišla až začiatkom decembra, kedy napadol prvý sneh aj v našej obci, síce len taký poprašok, ale oznámil, že idú Vianoce. Prišli už aj mrazy, sneh a poľadovica. U nás bola počas dňa priemerná teplota mínus 2 až 3 stupne, nepríjemný bol silnejší vietor.

Rekordy tohto leta:

Najviac tropických dní 53 - bol vyrovnaný rekord z roku 2003

Rekordný počet tropických dní 37 teplota až 30°C - padol rekord z roku 2003

Rekordný počet letných dní 56 teplota viac ako 25°C - padol rekord z roku 2003.

Rekordné leto sa prejavilo aj v tom, že v mnohých regiónoch Slovenska hlásili akútny nedostatok vody. A to Slovensko je považované za veľkú zásobáreň vody. Mnohé studne vyschli, hladina spodnej vody poklesla. Takéto sucho pretrvávalo do konca prvého októbrového týždňa. V našej obci tiež vidno, že riečka Teplička tečie len tak-tak, na niektorých miestach išiel iba slabý pramienok.

Zo života obce

- 6. januára sa dožil významného životného jubilea 80 rokov významný rodák Ing. h. c. Ivan Masár. Narodil sa v našej obci a od detstva mal vzťah k umeniu, maľovaniu aj literatúre. Hoci vyštudoval vysokú školu technickú, maľovanie a písanie zostalo jeho celoživotnou záľubou. V rodnej obci ešte stále aktívne pracuje a je neúnavným dopisovateľom do obecných novín. Pri príležitosti významného životného jubilea mu zástupcovia obce srdečne zablahoželali a zaželali veľa tvorivých dní.
- 26. januára bola v obci založená miestna pobočka Matice Slovenskej. Založili ju z iniciatívy Karola Mrázika, člena miestnej organizácie v Trenčianskych Tepliciach. Na prvom zhromaždení si zvolili výbor, ktorý

bude riadiť prácu organizácie. Predsedníčkou sa stala RNDr. Zuzana Sklenárová, členmi výboru sú Helena Uherková, Zdenka Hornáková, Anna Štefánková, hospodárom je Marián Ježík a kontrolorkou Marta Pupišová. Prvým podujatím tejto organizácie v spolupráci s miestnou organizáciou Matice Slovenskej v Dubnici nad Váhom bolo polozenie kytickej kvetov a uctenie si pamiatky arcibiskupa Eduarda Neczeya pri príležitosti 120. výročia jeho narodenia. Arcibiskup pôsobil ako farár v Trenčianskej Teplej, stal sa jej čestným občanom a vďační občania mu postavili pamätník, o ktorý sa vzorne starajú. Potom si prítomní prezreli areál okolo kostola s novou kaplnkou Panny Márie Lurdskej a pomodlili sa pri hrobe profesora Štefana Janegu. V kostole ich očakával pán dekan Marek Hriadel, ktorý krátko porozprával o histórii farnosti a hostia si prezreli výzdobu kostola.

- 29. januára sa na podnet kultúrnej komisie začal **1. ročník Spoločenských hier** pre dospelých. Súťažilo sa v troch disciplínach: šach, hra s kartami Žolík a hra Človeče, nehnevaj sa. Bola nedeľa popoludní a do zasadačky požiarnej zbrojnice prišlo dosť súťažiacich, aby sa hry mohli začať. Na pravidlá súťaže dohliadala neutrálna šachová rozhodkyňa Ľudmila Tomaníková z Dubnice nad Váhom. Víťazmi súťaže sa stali: Hru s kartami Žolík vyhral Peter Tinák, šachovú trofej získal Michal Tomko a hru Človeče, nehnevaj sa vyhral Michal Krupa. Víťazom boli udelené Ďakovné listy. Podujatie bolo zaujímavé a dúfame, že druhý ročník priláka ešte viac súťažiacich.
- **Jazdy električky do Trenčianskych Teplíc.** Ako sme sa dozvedeli zo zápisu z minulého roka úzkokolajná železnica, vedúca z našej obce do kúpeľov Trenčianskej Teplice zastavila svoju činnosť. Železnica prešla do správy obecného úradu, ktorý sa spolu so skupinou nadšencov a milovníkov dráhy rozhodol v obmedzenom režime električku prevádzkovať. Príležitostnú dopravu na trati zabezpečuje Čiernohorská železnica a združenie TRÉŽ v spolupráci s obcou a inými partnermi. Ale je to aj vďaka nadšencovi Petrovi Joachymstálovi, ktorý má veľkú zásluhu na tom, že električka celkom nezanikla. Prvé jazdy pripravili na Nový rok a snažia sa aspoň raz za mesiac vypraviť električku do Trenčianskych Teplíc. Bolo to napríklad 10. marca pre deti cez polročné prázdniny a pre ženy pri príležitosti MDŽ, potom cez Veľkonočné sviatky a podobne. Údržbu vozidiel a areálu depa robia brigádnicky, vždy pred plánovanou jazdou.

Aj na počesť Medzinárodného dňa detí bola pripravená slávnostná jazda električky do Trenčianskych Teplíc a späť. Najprv bol pre deti pripravený program v depe, kde si mohli prezrieť modelovú železniciu, historické hasičské auto, auto - veterán Škoda Felícia aj drezinu na koľajniciach. Povoziť sa mohli na koľajovom bicykli. Potom sa deti vybrali na jazdu do Trenčianskych Teplíc. Každé dieťa dostalo k cestovnému lístku aj lízanku. V Trenčianskych Tepliciach pripravilo mesto pre deti ďalší program a výstavu ľudových remesiel. Deti prežili príjemný a veselý deň. Samozrejme patrí za to vďaka najmä združeniu dobrovoľníkov TRFŽ, obecnému družstvu hasičov, Čiernohorskej železnici, ktorá zapožičala dreziny, firme Fructop Ostratice, ktorá poskytla na občerstvenie detí čistú jablkovú šťavu, čerstvé a sušené ovocie. Na Mikuláša pripravili pre deti tiež zaujímavú, veselú akciu. Cestujúcim v električke robila sprievod tradičná mikulášska družina – štedrý Mikuláš, zlí čerti a láskaví anjeli. V obecnom depe, ktoré si mohli cestujúci aj prezrieť, organizátori pripravili občerstvenie s horúcim čajom a potom sa vydali na spoločnú jazdu do Trenčianskych Teplíc, ktorú tri razy zopakovali. Cestovné bolo za symbolické jedno euro pre dospelých a pol eura pre deti. Celkom v tomto roku zabezpečili 8 jazd do Trenčianskych Teplíc a späť. A budú v tomto pokračovať, v rámci možnosti jazdy aj rozširovať.

- **18. februára** sa konal už **8. ročník fašiangových slávností** pripravených mikroregiónom Teplička. Slávnosť začína vždy v našej obci, kde sa zídu všetci účinkujúci a občania. Tentoraz k nám zavítala až z Košíc hudobná skupina Drišlak, ktorá prítomným priniesla veselú náladu. Na obecnom trhovisku rozvonila kapustnica, ktorú navarili skauti, jaternice, tlačienka a sladké šišky. Deti boli oblečené v rôznych kostýmoch s maskami, z nich bolo vybraných a odmenených knihou 5 najkrajších masiek. Všetky deti dostali aj sladkú odmenu. Potom sa účinkujúci pobrali ďalej zabaviť občanov Omšenia, Dolnej Poruby a slávnosti ukončili v Trenčianskych Tepliciach. Toto pekné podujatie pomohli obecnému úradu pripraviť členky kultúrnej komisie a Klubu dôchodcov Viera Petříčková, Marta Pupišová, Helena Uherková a skauti na čele s vodcom Stanislavom Vyhlídalom. O dobré občerstvenie sa postarala pekáreň MAPEK a mäsová výroba Hôrka.
- **Februárové zasadanie obecného zastupiteľstva** sa venovalo problematike obecných lesov. Boli prizvaní zástupcovia urbáriálnych lesov a prišli aj

obyvatelia Podhájskej ulice, ktorí sú nešťastní zo situácie okolo ich domov, pretože na tejto ulici žije komunita Rómov, ktorá sa stále rozširuje. Objavili sa tri nelegálne stavby na obecnom pozemku, ich obyvatelia vypúšťajú splašky, vypaľujú med, šíria okolo seba nečistotu a silný zápach. Nepovolene spaľujú drevotrieskový odpad s obsahom lepidiel, ktoré pri spaľovaní vyžarujú nebezpečné toxíny. Tento odpad im vozí miestna firma, zaoberajúca sa dopravnou službou – prevoz nábytku. Už niekoľko razy boli pracovníci tejto firmy upozornení, že dovoz takéhoto odpadu je zakázaný, ale náprava nenastala. Preto obyvatelia prosia samosprávu, aby riešila túto situáciu. Na zasadaní prijali uznesenie, že znovu upozornia firmu vyvážajúcu odpad z nábytku, že je zakázané takýto odpad dávať miestnym občanom na kúrenie. A okolie obydľia týchto občanov dajú vyčistiť, preveria nelegálne stavby a urobia opatrenia na ich legalizáciu alebo zrušenie.

- 15. apríla sa členky speváckej skupiny Teplanka **Helena Uherková a Anna Laskovičová** zúčastnili na regionálnej prehliadke ľudových hudieb, speváckych skupín a sólistov spevákov a instrumentalistov, kde vystúpili so sólovým spevom ľudových piesní. Za svoje krásne vystúpenie získali Diplom v kategórii sólisti speváci.
- 25. apríla v obci prebehli **oslavy výročia oslobodenia obce** rumunskými vojakmi. Členovia základnej organizácie vyslúžilých vojakov predtým dôkladne očistili priestory okolo pomníka padlým hrdinom v centre obce, aj hroby rumunských vojakov na miestnom cintoríne. V deň osláv starosta obce spolu s prednostkou, zástupcami spoločenských organizácií a členmi dobrovoľného hasičského zboru položili vence k pamätníku aj hrobom vojakov. Starosta obce predniesol krátke príhovory, v ktorom poďakoval za hrdinstvo pri oslobodzovaní obce. Spevácky súbor Teplanka zaspieval slovenskú hymnu aj hymnické piesne ako vďaku za oslobodenie našej vlasti, možnosť žiť a pracovať v slobodnej vlasti.
- 30. apríla bolo tradičné **stavanie mája** v centre obce. Najväčšiu radosť zo stavania mája mali deti. Behali, šantili a tešili sa na to, ako budú vidieť náš hasičský zbor pri dvíhaní mája, krásne vyzdobeného pestrofarebnými stužkami. Vyhrávala pritom dychová hudba Dobranka a nechýbali ani speváčky zo speváckeho súboru Teplanka.

- 26. mája sa uskutočnilo krásne podujatie mikroregiónu Teplička turistický a cyklistický pochod „**CESTA, KTORÁ SPÁJA**“. Začal sa v Trenčianskej Teplej o 8,30 hodine s cieľom o 15,00 hodine v športovom areáli v Dolnej Porube. A aby si prišli na svoje aj tí, ktorým už zdravie nedovoľí vydať sa na turistickú trasu, bol pripravený komfortný autobus, ktorý účastníkov doviezol zdarma až do Dolnej Poruby a potom aj späť. Slávnostné prestrihnutie štartovacej pásky uskutočnili starostovia obcí Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice, Omšenie a Dolná Poruba za účasti speváckej skupiny Teplanka na novom autobusovom nástupišti v centre našej obce. Bolo pripravené aj drobné občerstvenie – čerstvý chlieb z miestnej pekárne s masťou, škvarkovou nátierkou a mladou cibulkou. Všetko bolo dobre pripravené, len veľká škoda, že účastníkov pochodu bolo veľmi málo. To je už známa vec, že aktívnych občanov v našej obci nie je veľa, sú to stále tí istí občania, konzervatívci a kritici všetkého je omnoho viac, tí sa však na podujatiach obce už tradične nezúčastňujú. Jediným turistom, ktorý sa vydal na cestu pešo z našej obce bol Vladimír Petrgalovič, ku ktorému sa potom pridali občania Trenčianskych Teplíc a Omšenia a do cieľa prišla skupina asi 20 turistov. Na bicykloch sa vydali na cestu Jarmila Svitanová so synom Jankom a Olga Petrgalovičová. V cieľi na futbalovom štadióne sa konala súťaž vo varení gulášu a bolo tam veľa stánkov s občerstvením. Pre deti bolo pripravené maľovanie na tvár, jazda na koníkoch, strieľanie z luky, indiánsky stan a indiánske oblečenie. Deti zaujali aj miestni hasiči, ktorí im predviedli svoju techniku a umožnili im vyskúšať si striekanie hadicou – okolité stromy a tráva ožili, lebo bolo mimoriadne sucho a tak dostali veľa vlahy. Víťazmi vo varení gulášu sa stali:

- 1. miesto družstvo z Dubnice nad Váhom
- 2. miesto družstvo z Pruského
- 3. miesto družstvo z Dolnej Poruby.

Účastníci mali možnosť si na víťazných gulášoch aj pochutnať, ale boli aj ďalšie slané a sladké dobroty. Vyvrcholením podujatia bol futbalový zápas so Slovanom Bratislava pri príležitosti 40. výročia založenia Telovýchovnej jednoty Slovan Dolná Poruba. Účasť na tomto podujatí bola dobrá a prišlo aj počasie. Akcia sa vydarila.

- Mikroregión Teplička pripravil 30. mája v rámci Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky pre milovníkov ľudových remesiel a kultúry pekné podujatie – autobusový zájazd na **LeaderFEST Levoča** –

prehliadku ľudových a dychových súborov spojenú s tradičným remeselníckym jarmokom. Boli pripravené dve pódia –v parku a pri Radnici, kde stále znela hudba s tancom a spevom. Z našej obce bola prítomná spevácka skupina Teplanka, boli tam aj speváčky z Omšenia. Okrem hudby a spevu mali návštevníci možnosť vidieť rôznofarebné kroje jednotlivých regiónov, v ktorých boli oblečení účastníci podujatia. A bolo na čo pozerat', pretože krása slovenských krojov je nebývalá. Okrem účinkujúcich boli prítomní aj zástupcovia obcí – starostovia Milan Berec a Jozef Marček, mesto Trenčianske Teplice zastupovala Monika Pšenčíková.

- Spevácka skupina Teplanka mala možnosť predviesť svoje umenie aj na **Národných matičných slávnostiach v Martine**, ktoré sa konali 7. júla. Mala veľký úspech a zaujali aj krásnymi teplanskými krojmi. Bola to pre súbor veľká česť, ved' spievať na pódiu s takými súbormi ako Lúčnica, Zlaté husle alebo opernými speváčkami Jánom Babjakom a Jolanou Fogašovou hovorí o tom, že naše ľudové piesne sú žiadané.
- V sobotu 28. júla zorganizoval futbalový oddiel Lokomotíva 5. ročník populárneho podujatia obce „**Deň športu**“. Začal sa futbalovým turnajom, do ktorého bolo zapísaných celkom 11 mužských a dve žiacke družstvá. Hralo sa na dvoch upravených ihriskách s pravidlami mini - futbalu. Víťazom sa stalo družstvo FC Jim. Boli pripravené aj ďalšie športové disciplíny, a to basketbalový zápas mužov aj žien, hod lopty do basketbalového koša, kopanie do brány a žonglovanie s loptou. Celkom súťažilo 219 účastníkov. Víťazi na prvých troch miestach boli odmenení vecnými cenami. Keďže bolo pekné počasie, nálada bola výborná aj guláš navarili veľmi chutný. Škoda, že večernú diskotéku museli predčasne ukončiť, lebo prišla veľká búrka.
- **12. augusta uplynulo 100 rokov od narodenia významného rodáka akademického maliara zaslúžilého umelca Jána Šandoru.** Študoval v Škole umeleckých remesiel v Bratislave, potom v Akadémii výtvarných umení v Prahe u profesora Švabinského a neskôr v Akadémii výtvarných umení vo Viedni. Po skončení štúdia sa vrátil do rodného kraja, kde tvoril a pôsobil do konca života. Patrí medzi najvýznamnejších regionálnych umelcov druhej polovice 20. storočia. K tomuto výročiu obec pripravila v zasadačke požiarnej zbrojnice výstavu fotografií jeho prác so stručným popisom jeho

celoživotnej činnosti. Významná je najmä jeho krajinná tvorba, krásne maľby rodného kraja, okolitých hôr a lesov, ale i maľby Vysokých tatier, Nízkych Tatier. Významná je jeho tzv. „modrá“ tvorba - krásna príroda s modrým nádychom. Rád kreslil aj portréty krojovanej mládeže, či starších rodákov. Šťastní sú určite tí, ktorí sú majiteľmi obrazu, ktorý namaloval tento veľký umelec. Lebo iba teraz si uvedomujeme vysokú hodnotu umenia tohto skromného a talentovaného človeka.

- 18. augusta sa konal v Trenčianskych Teplíciach **remeselnícky jarmok**, kde boli zastúpené skoro všetky tradičné slovenské remeslá. Umelci ľudovej kultúry na jarmoku predviedli svoju zručnosť a šikovnosť pri výrobe. Boli tam rezbári, perníkari, výrobcovia zvončekov, píšťaliek, keramika, tkáčstvo, šperkov a drobných suvenírov. Na jarmoku už tradične mala stánok Jednota dôchodcov, kde pani Anna Madajová predvádzala svoju ľudovú výšivku a predsedníčka organizácie Dana Kováčová vystavovala ľudový teplanský kroj. Bola pripravená figurína oblečená do práve novo vyšitého ľudového kroja, ktorý starosta obce Milan Berec slávnostne pokrstil. Jarmočnú atmosféru spríjemnili aj speváčky a speváci skupiny Teplanka, ktorí po svojom oficiálnom vystúpení, kde predviedli Dožinkové pásmo, prechádzali okolo jednotlivých stánkov a svojim spevom potešili návštevníkov jarmoku.
- 23. augusta vystúpila spevácka skupina Teplanka aj na výstave **Agrokomplex v Nitre** v rámci regiónov Slovenska, kde mal náš región svoj samostatný stánok. Previedla svoje folklórne pásmo so spevom a hudbou **DOŽINKY**, ktoré sa návštevníkom veľmi páčilo a znovu zaujali najmä krásnymi teplanskými krojmi.
- 21. septembra sa v zasadačke požiarnej zbrojnice konal **kultúrno-spoločenský program pri príležitosti 111. výročia začatia historicky prvej kampane cukrovaru**. K tomuto významnému výročiu obec v spolupráci s občanmi a pracovníkmi Považského cukrovaru pripravili veľmi zaujímavú výstavu s dobovými fotografiami, dokumentmi, výpiskami a exponátmi zo života cukrovaru.
Pripomenieme si v krátkosti históriu vzniku cukrovaru.
Na prelome 19. a 20. storočia nastáva veľký rozvoj trencianskeho regiónu. Do tohto obdobia patria aj začiatky komplexnej kúpeľnej liečby v Trenčianskych Teplíciach, výstavba električkovej trate do kúpeľov, čím

sa obec stáva významným železničným uzlom. V okolí Trenčína sa rozširuje pestovanie cukrovej repy, ktorá sa vyváža do českých cukrovarov. Preto trenčiansky župan Július Szálavský prišiel s myšlienkou vybudovať cukrovar v Trenčíne. Potom po dlhších úvahách bolo rozhodnuté, že cukrovar postavia na križovatke dopravných ciest a to v Trenčianskej Teplej. Definitívne rozhodnutie o položení základného kameňa Považského cukrovaru padlo po zásluže obvodného notára Antona Ferényiho, ktorý urýchlil odkupovanie pozemkov. Na zasadaní obecnej rady 16. mája 1900 hlavní zástupcovia mesta podpísali zmluvu o zavedení vody z riečky Tepličky do cukrovaru a zakúpení potrebných pozemkov pre továreň. Výstavba začala 28. septembra 1900. V nasledujúcom roku sa už uskutočnila prvá cukrovarnícka kampaň, ktorá začala 7. októbra 1901 a trvala 137 dní. Zamestnala 66 stálych zamestnancov a 84 robotníkov. Počas repnej kampane mohol zamestnať až 700 sezónnych robotníkov. V začiatkoch sa v cukrovare denne spracovávala približne jedna tona cukrovej repy. Pre porovnanie v súčasnosti spracujú cez päť tisíc ton za deň. Počas prvej kampane spracovali celkom 87 707 ton cukrovej repy, z ktorej vyrobili 8 935 ton bieleho cukru a 2 517 ton surového cukru. Denná mzda robotníkov bola 80 – 90 grošov, ženy zarobili 50 – 60 grošov. Najdlhšia kampaň v celej histórii cukrovaru trvala 144 dní v období rokov 1918 – 1919. Cukrovar bol od roku 1900 do roku 1948 účastinnou spoločnosťou – Július Szálavský bol prezidentom spoločnosti 36 rokov. Od roku 1948 do 1986 bol národným podnikom a do roku 1991 štátnym podnikom. V roku 1992 bol cukrovar sprivatizovaný na akčiovú spoločnosť, od roku 2005 je hlavným akcionárom firma Nordzucker AG: Braunschweig.

V súčasnej dobe je to moderný, plne automatizovaný podnik, je najväčším cukrovarom na Slovensku a nahradil výrobu štyroch zatvorených cukrovarov.

Na slávnostnom otvorení výstavy bol prítomný podpredseda predstavenstva Ing. Pavel Kyselica, ktorý vo svojom príhovore povedal o histórii cukrovaru aj súčasných úspechoch. Ocenil prácu bývalých aj súčasných zamestnancov a odovzdal im kyticu kvetov a vecné dary.

Ocenení boli:

- **Emil Španko** za celoživotnú prácu ako majster – vedúci zmeny v rafinérii
- **Pavol Košťalik**, investičný technik - za výstavbu a modernizáciu cukrovaru

- *Viera Bugáňová* za obetavú prácu ako vedúca laboratória
- *Pavol Provazník* za zvyšovanie technickej úrovne a automatizáciu cukrovaru
- *František Petrovský* za realizáciu stavieb ako vedúci investičného oddelenia
- *Jozef Frohn* za dlhoročnú prácu ako výrobný riaditeľ, t. č. výrobný manažér
- *Dušan Kuciaľ* za obetavú prácu ako vedúci výroby
- *Rudolf Horský* za dlhoročnú prácu v oblasti bezpečnosti práce.

Starosta obce Ing. Milan Berec vo svojom príhovore vyzdvihol význam cukrovaru a jeho prínos pre obec, poďakoval organizátorom výstavy a tým, ktorí poskytli na výstavu svoje exponáty a tiež pracovníčkam, ktoré inštalovali výstavu. Krátky príhovor mala aj poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky Ing. Magda Košútová. Nechýbala speváčka skupina Teplanka, ktorá v úvode predviedla veľmi pekné pásmo Dožinky a potom svojimi piesňami spríjemnila celé podujatie.

- 26. októbra sa prednostka RNDr. Zuzana Sklenárová a kronikárka obce zúčastnili na spomienkovom zájazde po pamätných miestach druhej svetovej vojny na Morave. Najskôr sa zastavili pri pamätníku v lesíku Březina pri obci Poteč. Pamätník je venovaný padlým slovenským partizánom. Na tomto mieste 22. apríla 1945 Jagdkomando SS zastrelilo dvanásť slovenských a jedného sovietskeho partizána. Traja z nich pochádzali z Trenčianskej Teplej. Boli to:

Jozef Červeňanský, narodil sa 14. 7. 1924, slobodný, zámočník

Štefan Prekop, narodil sa 1.7.1922, slobodný, robotník

Jozef Horniák, narodil sa 11. 4. 1922, slobodný, robotník

Všetci mali strelné rany hrudníka. Ich telá boli exhumované a 2. 6. 1945 prevezené do rodnej obce, kde boli pochovaní na miestnom cintoríne.

Účastníci si uctili pamiatku týchto obetí, ktorým chýbalo iba šesťnásť dní a mohli sa konečne dočkať slobody za ktorú bojovali. Ani po šesťdesiatich siedmich rokoch na nich nezabúdame. Predseda oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Trenčíne Ján Holíčka položil k pamätníku kyticu kvetov a prednostka Trenčianskej Teplej Zuzana Sklenárová zapálila sviečku. Druhé zastavenie bolo pri Národnom kultúrnom pamätníku Ploština, postavenom v roku 1975 na miestach fašistami vypálenej osady. Je tam stála expozícia múzea, kde sú zverejnené dokumenty a dobové fotografie o protifašistickom odboji na

valašských kopaniciach. Tragédiu, ktorá sa stala 19. apríla 1945 v obci Ploština účastníkom veľmi dojímavu priblížila **priama účastníčka tejto udalosti Božena Hušcová**, ktorá v tom čase bola dievčaťom a dobre si pamätá udalosti na kopaniciach odohrávajúce sa koncom druhej svetovej vojny. Medzi iným vyrozprávala aj príbeh Jana Macha z Vysokého Poľa, ktorý ako jediný unikol z ploštinských plameňov: Vypálenie obce spáchala nemecká jednotka SS Jagdkomando Josef vedená Wernerom Tutterom. Mala byť akciou na razantné potlačenie partizánskeho hnutia v okolí Ploštiny. Fašisti však nenašli ani jedného partizána, pretože tí sa stiahli do hôr mysliac si, že takto ochránia obyvateľov, ktorí ich prichýlili a poskytovali im stravu. Tiež si uvedomovali, že proti dobre vyzbrojenej nemeckej presile by bol ich boj márný. Esesáci pochopili, že prišli neskoro a zúrili. Hrozbami, bitím a strelbou chceli od obyvateľov získať informácie o partizánoch, ukrytých zbraniach a spolupráci s partizánmi. Kopaničiari nezradili. A tak osem kopaničiarskych chalúp fašisti vyrabovali, ukradnuté veci nakladali na autá, vyhnali dobytok a domy podpálili. Tragédia bola dokonaná – v Ploštine bolo zaživa upálených 24 osôb, ďalšie tri boli popravené, jedna osoba bola umučená počas výsluchu. **„Nikto to nepovedal, nenapísal, nekonštatoval a predsa to tak je - kopaničiar bol neznámym, tichým, nepatetickým hrdinom partizánskej vojny.“**

To sú slová z knihy spisovateľa Ladislava Mňačku, ktorý túto udalosť verne opísal v knihe Smrť sa volá Engelchen a sám bol v tom čase členom partizánskeho oddielu Ploština.

- **Tohtoročné stretnutie jubilantov obce, ktoré bolo 24. októbra sa nieslo v netradičnej atmosfére. Oslávencov prišli pozdraviť poslanci Národnej rady Slovenskej republiky Ing. Magda Košútová a Ing. Jaroslav Baška. Pri svojej náročnej práci si našli chvíľu, aby potešili jubilantov a povedali im pár slov o svojej práci. Zároveň poďakovali prítomným za celoživotnú prácu a popriali im pevné zdravie do ďalších rokov. K blahoželaniam sa pripojili aj starosta obce Ing. Milan Berec a prednostka RNDr. Zuzana Sklenárová. Na záver bola veselá nálada a tanec pri hudbe dychovej hudby Dobranka a speve skupiny Teplanka.**
- **5. decembra prišiel do našej obce Mikuláš, lepšie povedané, priviezol sa. A bolo to netradičným spôsobom, priviezol sa na hasičskom aute so sprievodom našich chlapcov – požiarnikov. Priviezol aj veľkú truhlicu**

s darčekmi pre deti. Získať však darček nebolo také jednoduché, pretože chýbal kľúčik od truhlice a spolu s deťmi sa Mikuláš pokúsil ho nájsť. Samozrejme prvé ho objavili deti, visel na konári veľkého orecha a bolo treba ho dočiahnuť. Tu sa prihodili naši požiarnici, ktorí vytiahli svoj veľký rebrík a podržali ho Mikulášovi, aby mohol kľúčik zvesiť. To bolo radosti, deti si museli darček zaslúžiť a povedať nejakú peknú básničku alebo zaspievať pieseň. Záujemcov bolo veľa a darčeky sa rýchlo míňali. Všetci sme mali z toho radosť.

Dobrovoľní darcovia krvi v roku 2012

Za humánny čin – bezplatné darovanie krvi boli vyznamenaní nasledujúci občania, ktorí získali plaketu prof. MUDr. Jána Jánskeho :

Bc. Radoslav Jakubes	diamantovú plaketu za 80-násobné darovanie krvi
Ján Lorenc	zlatú plaketu za 60-násobné darovanie krvi
Jozef Schmidt	zlatú plaketu za 60-násobné darovanie krvi
Peter Burdej	striebornú plaketu za 20-násobné darovanie krvi
Zuzana Hošťáková	bronzovú plaketu za 10-násobné darovanie krvi
Peter Stískala	bronzovú plaketu za 10-násobné darovanie krvi
Miroslav Dobiáš	bronzovú plaketu za 10-násobné darovanie krvi
Michal Chovanec	bronzovú plaketu za 10-násobné darovanie krvi.

Štatistické údaje z Farnosti obce za rok 2012

- Pokrstených bolo spolu 48 detí - z toho bolo 27 dievčat a 21 chlapcov.
- Sviatosť prvého svätého prijímania prijalo 23 detí.
- V našom kostole sa uskutočnilo 14 sobášov.
- Bolo pochovaných 48 občanov – z toho 20 žien a 28 mužov.
38 občanov bolo z našej obce, 7 občanov z miestnej časti Dobrá a 3 občania z Prílesa.

Príjem farnosti bol 12 610,0 EUR + dobrovoľné zbierky 1 303,0 EUR, t.j. spolu 13 913,0 EUR.

Výdaje celkom boli 13 320,0 EUR. Boli to hlavne poplatky za energie, údržbu farnosti a iné.

Železničná stanica Trenčianska Teplá

Rok 2012 bol veľmi významným rokom v histórii našej železničnej stanice. Boli vykonané veľké rekonštrukčné práce súvisiace s realizáciou stavby Modernizácia trate Nové Mesto nad Váhom – Púchov na rýchlosť 160 km/hod., IV. etapa. Počas roka došlo k prestavbe koľajiska, boli vybudované nové kryté nástupištia a rekonštrukcia 2/3 pôvodnej starej historickej časti budovy železničnej stanice.

V súčasnosti Železničná stanica Trenčianska Teplá patrí do kompetencie Oblastného riaditeľstva Železníc Slovenskej republiky Žilina a od 01.01.2012 mala nasledujúce personálne obsadenie:

<i>Prednosta stanice</i>	<i>Bc. Rudolf Farkašovský</i>
<i>Dopravný námestník prednostu stanice</i>	<i>Ing. Karol Sýkora</i>
<i>Vedúci technolog</i>	<i>Bc. Roman Pružinec</i>
<i>Komandujúca</i>	<i>Mária Zubová</i>
<i>Samostatný správny zamestnanec</i>	<i>Danka Lobotková</i>

Na začiatku roka pracovalo na železničnej stanici celkom 85 zamestnancov, vrátane na pridelených nesamostatných železničných staniciach v Dubnici Nad Váhom, Ilave, Nemšovej a Hornom Srni. Ďalšie znižovanie intenzity vlakovej dopravy, zastavenie prevádzky na trati Trenčianska Teplá – Trenčianske Teplice ako aj modernizácia železničnej dopravnej cesty to všetko bolo príčinou opätovného znižovania stavu zamestnancov na typovej pozícii robotník v doprave, dozorca výhybiek a operátor. V priebehu roka 2012 odišlo z radov stanice spolu 8 zamestnancov, dvaja boli prelození na iné železničné stanice.

V rámci optimalizácie a štandardizácie pracovných pozícií železničných staníc 10 januára vznikla nová vnútorná organizačná jednotka – Centrum logistiky a obstarávania, ktorej úlohou je zabezpečiť obstarávanie a logistiku tovarov, obstarávanie služieb a prác pre potreby organizačných jednotiek ŽSR, tak aby boli dodané v požadovanej kvalite, množstve, čase a na určené miesto. V súvislosti s touto zmenou bolo odčlenené oddelenie materiálno-technického zásobovania od železničnej stanice a tým aj znížený počet zamestnancov o 2 typové pozície.

Po dlhých rokoch platnosti mzdovej sústavy nastala úprava miezd tak, že tarifné triedy ostali zachované a všetci zamestnanci boli presunutí do 10. pásma. Mladým zamestnancom to znamenalo výrazné zvýšenie miezd, ale pre starších zamestnancov to neprinieslo nič nové, stále pracujú, niektorí aj 40 rokov, za

rovnaký plat. Tým väčšina zamestnancov stráca akúkoľvek motiváciu postupu. Veríme však, že táto situácia bude prehodnotená a dôjde k úprave.

VÝKONY ŽELEZNIČNEJ STANICE ZA ROK 2012

<p>Trenčianska Teplá - plnenie GVD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Východiskové 3 540 vlakov 90,23 % • Končiace 3 799 vlakov 97,00 % • Celkové plnenie 93,73 % 	<p>Trenčianska Teplá - nákladná doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Východiskové 2 283 vlakov • Končiace 2 297 vlakov • Tranzitné 5 488 vlakov • Tranzitné so spracovaním 719 vlakov • Počet privesených vozňov 28 562
<p>Horné Srnie - plnenie GVD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Východiskové 3 047 vlakov 96,59 % • Končiace 3 057 vlakov 88,94 % • Celkové plnenie 92,76 % 	<p>Horné Srnie - nákladná doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Východiskové 366 vlakov • Končiace 366 vlakov • Tranzitné 35 vlakov • Počet privesených vozňov 2 732
<p>Horné Srnie štátna hranica - plnenie GVD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odovzdané 44 vlakov 77,27 % • Prevzaté 43 vlakov 93,02 % • Celkové plnenie 85,39 % 	<p>Nemšová - nákladná doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Východiskové 269 vlakov • Končiace 272 vlakov • Tranzitné 592 vlakov • Tranzitné so spracovaním 267 vlakov • Počet privesených vozňov 1 441
<p>Dubnica nad Váhom - nákladná doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Východiskové 121 vlakov • Končiace 119 vlakov • Tranzitné 7 159 vlakov • Tranzitné so spracovaním 366 vlakov • Počet privesených vozňov 1 158 	<p>Ilava - nákladná doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Východiskové 166 vlakov • Končiace 172 vlakov • Tranzitné 7 345 vlakov • Tranzitné so spracovaním 129 vlakov • Počet privesených vozňov 118

<i>Lednické Rovne - nákladná doprava</i>	
• <i>Východiskové</i> <i>87 vlakov</i>	
• <i>Končiace</i> <i>91 vlakov</i>	
• <i>Počet privesených vozňov</i> <i>236</i>	

Nehodové udalosti kategórie A sa nevyskytli. Bola jedna menšia nehoda kategórie B. Dva razy vznikol lom koľaje i jeden raz prejdenie návestidla „STOJ“. Vznikli tri poruchy zariadenia infraštruktúry i jedno poškodenie tohto zariadenia. Neboli zaznamenané žiadne pracovné úrazy. Vyskytli sa sťažnosti na znečistené vozne a nevhodné správanie vlakového personálu.

Modernizácia ŽST Trenčianska Teplá

Ako sme už v úvode uviedli rok 2012 sa navždy zapíše do histórie železničnej stanice Trenčianska Teplá od jej vzniku v roku 1883, nakoľko sa jedná o rok prevratných zmien tak v koľajisku ako aj rekonštrukcii staničnej budovy. Po rokoch príprav, modernizácia železničnej infraštruktúry došla až k nám na Považie. V krátkosti sa teda pokúsime zachytiť priebeh prác na koridore IV. etapy ktorá obsahuje modernizáciu dvoch medzistaničných úsekov Trenčianska Teplá – Dubnica nad Váhom a Dubnica nad Váhom – Ilava a rekonštrukciu budov železničných staníc Trenčianska Teplá a Dubnica nad Váhom. Generálnym projektantom stavby je Reming Colsunt a.s., zhotoviteľom stavby je Združenie ŽSR – Beluša zložené z firiem Strabag s.r.o., Viamont DSP a.s., Porr (Slovensko) a.s, Boegl a Krysl k.s. a Alpine Slovakia a.s.

Niektoré rekonštrukčné práce staničnej budovy začali už koncom roka 2011. Priniesli aj prvé problémy, lebo bolo potrebné vypovedať niektoré nájomné zmluvy - prenájom kávmatov, prevádzku staničnej reštaurácie, bufetov, stánku na predaj dennej tlače. V spolupráci s prenajímateľmi sa podarilo postupne tieto priestory uvoľniť pre stavbárov. Najväčším problémom bolo presťahovanie osobných pokladní. Tieto presťahovali do priestorov budovy pri nástupišti električky, ktorej búranie sa tým oddialilo o 4 mesiace. Bolo potrebné nájsť náhradné priestory aj pre ostatných zamestnancov železnice a následne realizovať požadované úpravy tak, aby priestory pre prestavbu boli uvoľnené. Po pomerne zložitých rokovaní sa nakoniec tento cieľ podarilo splniť a práce mohli pokračovať. Nedá nám nespomenúť nespokojnosť železničnej stanice už v samotných začiatkoch prestavby, pretože podľa projektovej dokumentácie sa rekonštrukcia týka len asi 2/3 pôvodnej historickej časti prijímacej budovy. V našom priereze stavbou sa k tejto téme ešte neskôr vrátíme.

Aj v koľajisku začal čulý ruch. 11. januára 2012 začali prvé práce spojené s rekonštrukciou trakčného vedenia. Začali výluky párnej i nepárnej skupiny koľají a začala výstavba brán trakčného vedenia. Práce komplikovali silné mrazy, ktoré začali 27. januára, keď v noci teploty klesali až na – 20 stupňov Celzia, teplota cez deň sa pohybovala od – 6 do -10 stupňov Celzia. Silné mrazy a silný vietor spôsobili prerušenie prác a vznikali problémy aj v prevádzke železníc - meškание vlakov, poruchy trakčného vedenia a iné. 15. februára bol vyhlásený II. stupeň zimných opatrení na koľko v priebehu 24 hodín napadalo 30 až 40 cm nového snehu. Napriek tomu začala výluka prvej a tretej staničnej koľaje a trakčného vedenia z dôvodu vkladania mostného provizória a pokračovali práce na budovaní nového trakčného vedenia. 23. februára bola začatá nepretržitá výluka štvrtej, šiestej, ôsmej, desiatej a dvanástej staničnej koľaje + napätová výluka štvrtej až dvadsiatej štvrtej staničnej koľaje železničnej stanice. V rámci tejto etapy bola vykonaná demontáž koľají číslo 4 až 10 a na oboch zhlaviach stanice boli vybudované dočasné úrovňové prejazdy pre prístup stavebnej techniky. Na kontrolnom dni stavby zástupcovia železničnej stanice požadovali pre zachovanie bezpečnosti pri výstupe a nástupe cestujúcich do a z vlakov vykonať úpravy výhybiek 30 a 31 vydrevnením, vysypanie a dokončenie úpravy dočasne vybudovaných nástupíšť pri 1. a 3. koľaji. Táto požiadavka bola akceptovaná a firma Viamont ju ihneď na druhý deň realizovala.

Hneď začiatkom marca firma POOR začala práce baranením larzenov pre batožinový podchod oproti budove na nástupišti električky. Firma ALPINE začala s výstavbou hrany nástupišťa v mieste vytrhnutej 10. koľaje, firma Boegl – Krysl pokračovala v kopaní budúceho podchodu pre cestujúcu verejnosť a vedľa vytrhnutej piatej koľaje realizovala betonovú injeckáž pod základ budovy skľadu.

Ani počas Veľkonočných sviatkov pracovný ruch na našej stanici neutíchol. Firma Alpine pokračovala v budovaní nového druhého nástupišťa. Firma Viamont pokladala nové koľaje číslo 6 a 10 a firma Poor demontovala zastrešenie starého perónu zatiaľ len v časti rekonštruovanej budovy t.j od starých WC až po miestnosť bývalého kultúrneho strediska. V tomto čase boli do predčasného užívania už odovzdané aj nové technologické miestnosti pre moderné zabezpečovacie zariadenie SIMIS – W.

V apríli k nepretržitej výluke staničných koľají a výluke trakčného vedenia staničných koľají číslo 4 – 24 pribudla aj výluka druhej staničnej koľaje ktorá trvala až do 2. júna. Znamenalo to, že všetka vlaková doprava bola možná len po koľaji číslo 1 a 3. Zároveň bolo uzatvorené priecestie v km 131,143 pre užívateľov cestnej komunikácie. Pre časť obyvateľov obce a prevádzok

nachádzajúcich sa za železničnou traťou bola vybudovaná obchádzka - nová cesta z Trenčianskej Teplej až po miestnu časť Dobrá, kde sa napája na hlavnú cestu. V nočných hodinách od 1,20 hod do 3,30 hod. sa konali aj výluky 1. a 3. staničnej koľaje vrátane trakčného vedenia. Ďalej začali aj výluky releového staničného zabezpečovacieho zariadenia (RZZ), výluky traťových káblov v jednotlivých úsekoch, čo kladlo zvýšené nároky na prevádzkových zamestnancov a hlavne na výpravcov vlakov. Postupne boli vypínané z činnosti a demontované návěstidla, výhybky, výkoľajky, prestavníky a podobné zariadenia, ktoré odstraňovali z koľajiska.

Pracovné nasadenie neutíchlo ani v máji. Práce pokračovali hlavne na výstavbe II. nástupišťa, kde sa začala betonáž výťahovej šachty pre batožinový podchod na strane od Trenčína, na opačnej strane v podchode pre cestujúcich sa vykonávali izolačné a betonárske práce. Práca bola sťažená tým že bolo potrebné neustále odčerpávať spodnú vodu, ktorá sa objavila pri výkopoch oboch podchodov. Súčasne prebiehala rekonštrukcia staničnej budovy a v koľajisku kladli nové koľaje a nové výhybky. Celá párna skupina koľají vrátane krytého druhého nástupišťa dostávala novú tvár.

2. júna bola ukončená jedna z najväčších etáp výstavby. Bola ukončená prestavba celej párnej skupiny, II. nástupište a začala výlučka nepárnej skupiny koľají s búraním a prestavbou I. nástupišťa. Preto bolo potrebné pripraviť a vykonať opatrenia na zabezpečenie bezpečnosti cestujúcej verejnosti. To znamenalo urobiť bezpečný prístup cestujúcich k novým osobným pokladniciam už v rekonštruovanej časti budovy, ktoré zhotoviteľ odovzdal do predčasného užívania, ako aj bezpečný prístup k vlakom na druhé nástupište.

Ďalej intenzívne pracovali na oboch podchodoch, na výstavbe nadjazdu pre motorové vozidlá, ktorý nahradí zrušené priecestie v km 131,143 na trenčianskom zhlaví, dokončení staničnej budovy a na železničnom spodku a zvršku. V júni začala nepretržitá výlučka 2. traťovej koľaje medzi stanicami Ilava – Dubnica nad Váhom, pričom v nočnom čase medzi 22,00 až 1,15 hod boli aj koľajové a napätové výluky medzi Dubnica nad Váhom – Ilava vrátane výluky 1 staničnej koľaje a napätovej výluky 1-5 koľaje v Dubnici nad Váhom. Pretože obe uvedené nesamostatné železničné stanice patria pod našu stanicu, starostí a práce mali naši železničari viac ako dost.

Prvým veľkým medzníkom sa stal dátum 28. júna. Vtedy ráno o 8,00 hod. bola ukončená nepretržitá výlučka 2. traťovej koľaje medzi železničnou stanicou Trenčianska Teplá - Trenčín ako aj výlučka párnej skupiny koľají a trakčného vedenia v našej železničnej stanici. Zároveň bola zahájená koľajová výlučka 1. staničnej koľaje, nepárnej skupiny koľají vrátane trakčného vedenia a výlučka 1. traťovej koľaje a trakčného vedenia Trenčín – Trenčianska Teplá. Pokračovala

nepretržitá výlučka staničného zabezpečovacieho zariadenia v našej železničnej stanici a železničnej stanici v Trenčíne. Všetka vlaková doprava bola presunutá na párnou skupinu koľají. Koľaje pri novom II. nástupišti slúžili pre vlaky osobnej dopravy.

Začatím výlučky nepárnej skupiny koľají v našej železničnej stanici sa opätovne rozkrútil kolotoč rekonštrukčných prác veľmi podobných ako pri výlučke párnej skupiny koľají. Pokračovala výstavba nového I. nástupišta a rekonštrukcia staničnej budovy. Tieto práce intenzívne prebiehali až do ich ukončenia 13. novembra. Týmto dátumom sa však definitívne neskončila rekonštrukcia našej železničnej stanice. Budú pokračovať niektoré práce, hlavne úpravy miestnej komunikácie, chodníkov, dobudovanie batožinového podchodu. Budú pokračovať práce na úseku Trenčianská Teplá – Dubnica nad Váhom.

3. novembra sa uskutočnilo oficiálne otvorenie časti zrekonštruovanej železničnej trate, boli otvorené podchody pre cestujúcu verejnosť.

Program otvorenia koľajiska začal slávnostným prestrihnutím pásky. Po príhovore starostu obce a zúčastnených hostí nasledovala jazda električkou do Trenčianskych Teplíc. Jazdu sprijemnil spev skupiny Teplanka za doprovodu harmonikára Jozefa Johaníka. Bolo pripravené aj chutné občerstvenie – kvalitný guláš na ktorý prispel mäsokombinát Hôrka. Nálada bola výborná a v električke sa počas jazdy veselo spievalo a tancovalo.

9. novembra bola odovzdaná do užívania nová dopravná kancelária s moderným zabezpečovacím zariadením, obslužným pracoviskom ILTIS a novým integrovaným informačným systémom pre cestujúcu verejnosť. 19. novembra bola dokončená montáž výťahov a odovzdaný do užívania nadjazd pre motorové vozidlá. Napriek tomu, že pri rekonštrukcii našej železničnej stanice a príľahlých úsekov prestavali viac ako 170 miliónov € a na pohľad sa prestavba javí veľmi dobre, treba spomenúť niektoré veci, ktoré mohli byť riešené lepšie. Týka sa to napríklad podchodu pre cestujúcich, ktorý je ďaleko od osobných pokladníc a navyše je nedostatočne krytý pred dažďom a snehom. Problém nedostatočného zakrytia bol pripomienkovaný a bude neskôr odstránený. Osobitným nedostatkom je samotná budova železničnej stanice. Už sme spomínali, že boli rekonštruované len dve tretiny budovy. Zbytok zostal neopravený, zanedbaný, čo vidieť už pri prvom pohľade na túto časť budovy. Asi v polovici roka prenikla informácia, že sa uvažuje o zbúraní zvyšnej časti budovy. Po sérii ťažkých rokovaní prednostu železničnej stanice s vedením ŽSR OR Žilina aj Generálnym riaditeľstvom Bratislava železnice predložili návrh na zachovanie historickej časti budovy. Bolo rozhodnuté, že budova bude

zachovaná a jej zvyšná časť obnovená. Budú upravené prístupové cesty, chodníky a celé okolie stanice v rámci ďalšej etapy výstavby. Na záver musíme konštatovať, že kolotoč rekonštrukčných prác sa znovu roztočí v ďalšom roku, kedy bude potrebné zabezpečiť všetky potrebné úlohy vyplývajúce z pokračovania ďalších častí budovania železničného koridoru. Ale o tom až o rok.

Poľnohospodárske družstvo TN - Opatová

Podnikateľská činnosť družstva je zameraná v súlade s podnikateľským zámerom na živočíšnu a rastlinnú výrobu a služby.

- v živočíšnej výrobe sa venovali hlavnej činnosti - výrobe mlieka a chovu jatočného a zástavového dobytká - podiel na tržbách dosiahol na 44,8%

- v rastlinnej výrobe sa venujú produkcii obilnín, olejnín, cukrovej repy a krmovín - podiel na tržbách predstavoval 48,4%

- služby zameriavajú na prenájom objektov, skladovanie, vývoz septikov a služby v poľnohospodárstve – podiel na tržbách je 6,7%.

Počas celého hospodárskeho roka 2012 prevládali nevyrovnané klimatické podmienky, najmä suché obdobie v máji a júni veľmi nepriaznivo ovplyvnilo začiatkové štádiá rastu plodín, čo sa najviac prejavilo v nízkej produkcii cukrovej repy. V tomto roku družstvo nerealizovalo žiadne projekty z fondov Európskej únie.

Rastlinná výroba

Celková produkcia bola nasledujúca

- pšenica ozimná 848,0 ton - o 77,0 ton menej ako v predošlom roku
- repka 227,5 ton - o 108,7 ton viac ako v predošlom roku
- kukurica na zrno 244,2 ton - o 113,8 ton viac ako v predošlom roku
- cukrová repa 1469,2 ton - pokles o 60,1 % proti predošlému roku
- sója 84,0 ton

Slnečnica nebola zaradená do osevného postupu. Pokles produkcie cukrovej repy zapríčinilo hlavne suchô v rozhodujúcich fázach rastu a zaburinenie porastov z dôvodu zlej účinnosti chemickej ochrany v suchom období.

<i>Hektárové výnosy t/ha</i>	<i>2012</i>
<i>Ozimná pšenica</i>	<i>4,12</i>
<i>Jarná pšenica</i>	<i>3,32</i>
<i>Kukurica na zrno</i>	<i>5,16</i>
<i>Repka ozimná</i>	<i>2,55</i>
<i>Sója</i>	<i>2,31</i>
<i>Cukrová repa</i>	<i>28,62</i>

Vyhodnotenie produkcie tržných plodín

	<i>Skutočná Produkcia/ t</i>	<i>Plán v tonách</i>	<i>Rozdiel</i>	<i>Plnenie</i>
<i>Pšenica ozimná</i>	<i>848,00</i>	<i>861,00</i>	<i>-13,90</i>	<i>98,50%</i>
<i>Pšenica jarná</i>	<i>66,50</i>	<i>80,00</i>	<i>-13,50</i>	<i>83,10%</i>
<i>Repka</i>	<i>227,50</i>	<i>205,00</i>	<i>22,50</i>	<i>111,00%</i>
<i>Kukurica na zrno</i>	<i>244,20</i>	<i>155,00</i>	<i>89,20</i>	<i>157,60%</i>
<i>Cukrová repa</i>	<i>1 469,20</i>	<i>3 078,00</i>	<i>- 1 608,80</i>	<i>47,70%</i>
<i>Sója</i>	<i>84,00</i>	<i>72</i>	<i>12,00</i>	<i>116,60%</i>

Nepriaznivé podmienky najviac postihli produkciu cukrovej repy kde vznikol výpadok tržieb okolo 60 000,00 EUR.

Celkové tržby rastlinnej výroby z vlastných výrobkov dosiahli 423 944,00 € čo je viac o 60 021,00 € ako predchádzajúci rok.

Kladný hospodársky výsledok v rastlinnej výrobe aj napriek zvýšenej produkcii a zvýšených cien niektorých komodít ako repka a pšenica bol dosiahnutý len vďaka dotáciám, ktoré boli 220 848,00 €.

Rastlinná výroba dosiahla zisk vo výške 166 560,00 €.

Živočišna výroba

Hlavná činnosť živočišnej výroby bola nezmenená a to produkcia mlieka a jatočného dobytká.

- Produkcia mlieka v roku 2012 bola 1 156 tisíc litrov čo je menej o 107 tisíc litrov ako v minulom roku.*
- Predaných bolo 1 118 tisíc litrov. Priemerná realizačná cena bola 0,288 €/l čo je o 0,031 €/l menej ako v minulom roku.*

- V tomto roku bolo 69 774 kŕmnych dní, priemerný počet dojníc bol 190,6 ks a priemerná produkcia na dojnicu dosiahla 6 044 litrov mlieka.

Vyhodnotenie stavu hovädzieho dobytku a produkcie mlieka

	Stav k 31.12.2012	Plán	Rozdiel
Stav hovädzieho dobytku	540 ks	570 ks	-30 ks
Z toho dojníc	191 ks	205 ks	-14 ks
Výroba mlieka	1.156 tisíc litrov	1.332 tisíc litrov	-176 tisíc litrov

- Celkové tržby živočíšnej výroby z vlastných výrobkov boli 392 990,00 € čo je pokles o 49 276,00 € spôsobený nižšou cenou mlieka a poklesom produkcie.
- Tržby z predaja základného stáda dosiahli 46 486,00 €, čo je viac o 15 723,00 € ako v minulom roku.
- Dotácie boli poskytnuté len v čiastke 16 893,00 €. Výpadok dotácií na VDJ predstavuje okolo 60 000,00 €.
- Celkový výsledok je strata 245 803,00 € čo je viac o 20 000,00 € ako v minulom roku.

Služby

Dosiahnuté tržby zo služieb boli vo výške 58 534,00 €. Najväčší objem tržieb bol z prenájmu objektov a to 49 737,00 €. Doprava a práce mechanizmami dosiahla tržby 2 800,00 € a ostatné služby 5 997,00 €. Objem služieb za posledné roky je vyrovnaný bez predpokladu ďalšieho zvyšovania.

V roku 2012 boli obstarané investície vo výške 107 217,00 €, z toho

- Samostatné hnutelné veci - rozmetávač, žací stroj, dezinfekčný automat v hodnote 17 046,00 €.
- Základné stádo v hodnote 90 171,00 €.

Nadobúdacia cena investícií bola hrazená z vlastných zdrojov. Väčší objem investícií neumožňovala zlá finančná situácia.

Personálne obsadenie a mzdový vývoj

Priemerný prepočítaný počet pracovníkov za rok 2012 bol 42. Ročná produktivita práce v tržbách dosiahla 20 845,00 € na prepočítaného

pracovníka, čo je v podstate úroveň minulého roka. Priemerná mesačná mzda na jedného prepočítaného pracovníka je 609 €.

V roku 2012 došlo k poklesu celkového majetku družstva o 238 275,00 € čo je priamym dôsledkom vytvorenej straty. Priaznivou skutočnosťou je, že sa podarilo znížiť celkové záväzky o 2 566,00 € a klesla aj úverová zataženosť o 20 950,00 €. Celkové úverové zataženie je 363 282,00 € čo je 22,1 % z hodnoty celkového majetku. V roku 2012 družstvo odpredalo dlhodobé cenné papiere AGROVÝKRM Velké Bierovce a.s. v počte 3110 kusov.

K iným významným zmenám na majetku družstva počas účtovného obdobia 2012 nedošlo.

Pol'nohospodárske družstvo FLÓRA

Už viac ako 35 rokov pôsobí v obci skleníkové hospodárstvo, ktoré bolo vybudované na výmere 8,5 ha. Malo 1,5 ha skleníkov a 10 fóliovníkov. Vzniklo ako kooperačné združenie z JRD Opatová, Zelenina Trenčín, Považský cukor pod patronátom miest Trenčín a Trenčianske Teplice. Denne produkovali viac ako 100 tisíc kusov rezaných karafiátov a gerber a vo dvoch skleníkoch pestovali šalátové uhorky a rajčiny. Po roku 1989 zo združenia vystúpili štátne podniky Zelenina a Považský cukrovar. Tak v januári 1991 vzniklo Pol'nohospodárske družstvo FLÓRA. Začiatky malo veľmi ťažké. Postupne bola likvidovaná domáca výroba lacným dovozom kvetov z Holandska, ktorým sa nedalo konkurovať. Cukrovar im odpojil dodávku tepla a preto bolo potrebné zmeniť výrobný program aj spôsob vykurovania. Vybudovali si samostatnú plynovú prípojku, začali pestovať zeleninu na studené rýchlenné, balkónové a črepníkové kvety, najmä chryzantémy. Okrem toho sa venujú aj poskytovaniu záhradníckych služieb – orezávaniu stromov, frézovaniu pňov, ošetrovaniu interiérových kvetov a podobne. Zamestnávajú 15 ľudí a v sezóne prijímajú aj brigádnikov.

Celú túto činnosť od začiatku vedie Ing. Magda Kotúčová, ktorá svoj profesijný život zasvätila tejto firme. Do tejto práce zasvätila aj svojho syna, ktorý sa venuje ekologickému poľnohospodárstvu. Obetavo im pomáhajú Zdenka Vrkočová, Ing. Zahraj, Ľudmila Katonová a Marcel Majcher. Teraz začali pestovať liečivé rastliny, energetické dreviny a budovať agrofarmu. Stavajú školiace centrum na rozvoj tradičných remesiel a iných zabudnutých činností. Pre našu obec je táto činnosť prínosom, pretože pomáha nielen zamestnať občanov, ale aj skrášliť obec svojimi výrobkami.

Ing. Magda Kotúčová je poslankyňou Národnej rady Slovenskej republiky. Celý jej profesijný život je spojený s poľnohospodárstvom a vidiekom. Vie, že poľnohospodárstvo nie je len výroba potravín, ale aj tvorba a údržba krajiny. V Národnej rade SR je členkou Výboru pre poľnohospodárstvo, životné prostredie a ochranu prírody. Zameriava sa na presadzovanie regionálnych záujmov nielen poľnohospodárov, ale aj zabezpečovanie rozvoja vidieka a životného prostredia. Je ochotná v každej chvíli pomáhať obecnému úradu pri riešení dôležitých otázok pri výstavbe a rozvoji obce.

Považský cukor

Výrobný závod Považský cukor, a. s. prispieva svojimi výsledkami k stálej celkovej prosperite skupiny Nordzucker. Z novodobej histórie od prestavby cukrovaru v roku 2005 bola v tomto roku najkratšia kampaň v dĺžke 80,4 dňa - začala 18. septembra a skončila 7. decembra. Bolo to kvôli nedostatku repy, ktorý spôsobilo extrémne suché počasie počas vegetácie. Spracovali celkom 452 606 ton cukrovej repy. Vďaka investíciám závod dosiahol najvyššie denné priemerné spracovanie repy v histórii cukrovaru 5 629 t/deň. Napriek výborným technologickým výsledkom sa závodu nepodarilo dosiahnuť plánovanú výrobu cukru - vyrobili spolu 43 027 ton cukru. Ale vďaka prezieravej investičnej stratégii závodu, dosiahli najnižšiu spotrebu tepla (199,9 kWh/t repy) v histórii.

Počas údržby a ťažkoštiavnej kampane zrealizovali vo výrobe 6. stupeň odparky, novú chladiacu vežu a zabezpečili nevyhnutné investície pre bezpečnú a plynulú prevádzku cukrovaru. Ukončili výstavbu repného laboratória. Nainštalovali linku na spracovanie repných odpadov z prania repy, ktoré v čističke vôd premieňajú na bioplyn. V oblasti potrieb trhu s cukrom dobudovali linku na hygienické balenie cukru pre potreby celej skupiny odberateľov Nordzucker.

29. mája výrobný závod Považský cukor, a.s., pripravil v spolupráci s Poľnohospodárskym družstvom Devio Nové Sady už tradičný **REPŇÝ DEŇ**. Stretli sa s pestovateľmi cukrovej repy a vymenili si svoje skúsenosti. S prejavom vystúpil člen dozornej rady spoločnosti Dr. Gerd Jung, ktorý zdôraznil ekonomickú výhodnosť pestovania cukrovej repy, pretože v súčasnej dobe má cukor vysokú cenu na svetovom aj európskom trhu. Vyzdvihol pokrok, ktorý pestovatelia cukrovej repy dosiahli, keď sa im podarilo za posledných 11 rokov zdvojnásobiť hektárový výnos polarizačného cukru a výrazne sa tak priblížiť k nemeckým kolegom. V tomto trende je nutné pokračovať, čiže znižovať náklady a zvyšovať úrodu. K tomu má prispieť aj **projekt 20-20-20** – dosiahnuť

úrodu 20 ton polarizačného cukru u 20% pestovateľov do roku 2020. Kľúčové sú v tomto období tieto oblasti:

- jesenné urovnanie pôdy,
- správny výber osiva,
- skorá sejba a optimálne zloženie porastu
- boj proti burinám, škodcom a chorobám.

Cukor, vyrobený v našom cukrovare je veľmi obľúbený a potešilo nás, že firma Sweet Family začala vyrábať stéviový cukor. Stévia cukrová je rastlinka pochádzajúca z južnej Ameriky, kde bola pôvodným obyvateľstvom používaná k sladeniu už po stáročia. Rastlinku je možné pestovať aj v našich podmienkach a používať ju do šalátov či na sladenie vývaru. Obsahuje celkovo 9 steviol glykozidov pričom 3 z nich boli odsúhlasené EÚ ako možné formy sladidiel pre potravinárstvo. Stéviový cukor je zmes cukru a extraktu stévie v instantnej ľahko rozpustnej forme. Má príjemnú sladkú chuť ako aj vyváženú kombináciu najdôležitejších vlastností oboch zložiek pri sladení. Je unikátny nielen príjemnou chuťou a redukciou kalórií, ale aj pre svoju jednoduchosť dávkovania. V objemovom porovnaní sa dávkuje rovnako ako cukor a má všestranné použitie.

Základná škola

V tomto školskom roku mala škola 15 tried, učilo sa v nich celkom 264 žiakov. Škola plnila všetky svoje základné úlohy v súlade s rozvrhom vyučovacích hodín. Pripravila 20 žiakov na prijímacie pohovory na stredné školy. Prijatí boli všetci záujemcovia. Najviac žiakov sa prihlásilo na SPŠ – 5 žiakov a SOŠ s maturitou – 5 žiakov.

Aktivity školy a prezentácia na verejnosti

- Veronika Masárová, žiačka 8. ročníka vyhrala 1. miesto v okresnom kole súťaže Hviezdoslavov Kubín a postúpila do krajského kola.
- V rámci Dňa rodičov škola spolupracuje so strednými školami v kraji, ktorých študenti spoločne so svojimi pedagógmi prezentujú svoju školu a jej učebné odbory.
- Pani učiteľky 1. a 2. stupňa sa zapojili so svojimi žiakmi do akcie Vianočné trhy v Trenčíne.
- V mesiaci december školu navštívil Mikuláš so svojimi dobrotami pre malých a veľkých.
- Január sa niesol v znamení karnevalu a školského plesu, na ktorom býva nemalá účasť.

- Zápis detí do 1.ročníka sa uskutočnil v spolupráci s pani učiteľkami z miestnej materskej školy.
- Deti z materskej školy počas školského roku pravidelne navštevovali telocvičňu základnej školy.
- Počas jarných a letných prázdnin škola uskutočnila tábory detí s dennou dochádzkou.
- Pripravila množstvo súťaží ako sú Olympiáda z anglického jazyka, nemeckého jazyka, slovenského jazyka, Biblická olympiáda, Geografická olympiáda Hviezdoslavov Kubín, Pytagoriáda, Matematická olympiáda, dopisovateľská súťaž Klokan a Expert.
- Koordinátorka pre protidrogovú činnosť zorganizovala celoročnú súťaž Šťastná rodina a Život bez drogy.
- Každoročne sa škola zapája do súťaže Detský čin roka. Získali ocenenie Škola dobrých skutkov.
- V okresnom kole futbalovej súťaže Mac Donald sa žiaci 3.a 4.ročníka umiestnili na 4.mieste.
- Na bicykli bezpečne sa žiaci prebicyklovali až na okresnú súťaž, kde sa umiestnili na 2.mieste, v krajskom kole získali 6.miesto.
- Deti s vyučujúcimi pripravili pre občanov programy Vianoce v obci, Víťanie jari, Deň matiek.
- Koncom školského roka boli najlepší žiaci odmenení výletom do Podhradišťa.

V priebehu celého školského roka škola vyzbierala a odovzdala 16 950 kg papiera. Najviac papiera odovzdali :

- Podľa tried:

2. B.	824 kg
7. A.	607,75 kg
6. A.	548,50 kg
- Najlepší jednotlivci:

- Tereza Porošinová	V. A.	71 kg
- Soňa Darnadiová	IV. A.	58 kg
- Marion Zelizková	IV. B.	56 kg.

Projekty školy

- Dlhodobé projekty do ktorých je škola zapojená: Mliečna liga, Ovocie a zelenina do škôl

- *Krátkodobé projekty: Záložka do knihy, Vráťme šport do života, Čitateľské dielne, Týždeň hlasného čítania, Čitateľský maratón, Čítajme s Osmijankom, Deň Zeme*

Špeciálna základná škola internátna

Vedenie školy v tomto roku prevzala Mgr. Eva Ševčíková. Nahradila riaditeľku PaedDr. Evu Tobolkovú, ktorá sa po 40-tich rokoch práce v školstve bez prerušenia (z toho 26 rokov vo funkcii riaditeľky najskôr pomocnej, neskôr špeciálnej a praktickej školy) rozhodla odísť do dôchodku. Pri odchode z funkcie úprimne poďakovala za krásne spoločné roky práce, zaželať kolegom veľa pracovných úspechov, dobré zdravie, osobné šťastie. Na záver povedala: „Bolo mi ctou byť Vašou riaditeľkou a spoločne sa starať o postihnuté deti“.

Škola v priebehu celého školského roka venovala hlavnú pozornosť vyučovaciemu procesu a praktickej výchove svojich žiakov. Preberané učivo bolo v súlade s učebnými osnovami a tematickými plánmi. Najlepšie učebné výsledky dosiahol Janko Horečný. Okrem neho žiaci zvládli učivo v redukovanej forme. Pracovné zručnosti a návyky získavali žiaci v rámci odborných-praktických predmetov – Domáce práce a údržba domácnosti, Ručné práce a šitie, Pomocné práce v kuchyni, Príprava jedál a výživa. Aktívne žiaci pracovali na hodinách Príprava jedál a výživa v školskej kuchynke. Väčšina žiakov dokázala samostatne vykonávať jednoduché pracovné činnosti, pripravovať jednoduché teplé aj studené jedlá a nápoje. Žiaci sa postupne naučili tepelne spracovať potraviny, zostaviť jedálny lístok, pripraviť jedlá z polotovarov. Zdokonaľovali sa v seba obslužných činnostiach, ktoré sú potrebné v bežnom živote. Škola kladie veľký dôraz vybudovať u žiakov kladný vzťah k práci, poriadkumilovnosti, viesť ich k dôslednosti, trpezlivosti a vytrvalosti.

V roku 2012 mala škola 35 žiakov, z toho:

Špeciálna základná škola	19 žiakov
ročník 3. - 4.	5 žiakov
ročník 6 - 9.	6 žiakov
ročník 7. -10.	5 žiakov

Traja žiaci – Erik Filin, Andrej Liška, Martin Paris mali individuálny plán vzdelávania.

V Praktickej škole bolo 16 žiakov, z toho: v I.A - 8 žiakov, v III.A – 8 žiakov. Povinnú školskú dochádzku v špeciálnej škole ukončila 1 žiačka - Lucia Vicenová - pokračuje vo vzdelávaní v Praktickej škole.

V Praktickej škole ukončilo vzdelávanie 6 žiakov: Branislav Bečár, Marek Eliáš, Barbora Holá, Marianna Hollá, Daniela Kosová, Marcel Kováč.

Účasť žiakov na akciách v iných školách:

- 6. marca – Metodický deň v Spojenej škole internátnej v Považskej Bystrici – zúčastnili sa dvaja žiaci Praktickej školy
- Škola zaslala práce svojich žiakov do Púchova na výstavu prác žiakov špeciálnych škôl pod názvom „Májové slnko“.
- 15. marca škola odoslala súťažné práce v odbore práca s vlnou, ťašírovanie, servítková technika do súťaže Tvorivé dielne.
- 22. marca sa celá škola zúčastnila na divadelnom predstavení „Gašparko“ v Dubnici nad Váhom
- Dvaja žiaci Praktickej školy sa zúčastnili na podujatí Metodický deň – netradičné techniky na pracovnom vyučovaní v ŠZŠI Prievidza.
- 17. apríla dvaja žiaci súťažili v prednese poézie a prózy Otvorené srdcia v Považskej Bystrici
- 5. júna boli žiaci školy na prehliadke divadelných scénok „Vitajte v rozprávkovom svete“ v Dubnici nad Váhom
- 6. júna súťažili štyria žiaci školy v športových disciplínach na Okresnej paraolympiáde v Trenčíne.
- 7. júna naša škola uskutočnila „Deň hier a zábavy“ – prišli deti zo 6 špeciálnych škôl. Na druhý deň škola pripravila pre svojich žiakov športové súťaže pri príležitosti MDD.

Škola je už druhý školský rok zapojená do projektu Zelená škola. Ako hlavnú prioritu zo šiestich oblastí (voda, energia, doprava a ovzdušie, odpad, zelené obstarávanie, zeleň a ochrana prírody) si vybrali odpad, jeho zber a triedenie.

Uvedenej oblasti prispôsobili akcie:

- Exkurzia na čističku odpadových vôd v rámci ochrany životného prostredia „Deň zeme“.
- Celoročné triedenie odpadu (papier, plasty, sklo) a jeho kvantifikácia,
- Metodický deň „Chránime planétu Zem – Tvorivé ruky“,
- Ekologický jarmok zameraný na prezentáciu vyrobených produktov z odpadového materiálu a ich predaj,
- Čistenie areálu školy a mnoho ďalších aktivít zameraných na zlepšovanie a skrášľovanie životného prostredia.

Projektové úlohy a aktivity zhodnotila Rada Zelenej školy, ktorá po hodnotiacej návšteve udelila škole medzinárodný certifikát za úspešnú realizáciu metodiky „7 krokov“ a environmentálnu výchovu prepojenú s praktickými aktivitami školskej komunity. Vlajku EKO – schols si škola prevzala na slávnostnom ceremoniáli v októbri.

29. októbra škola uskutočnila vo svojich priestoroch pri príležitosti Mesiaca úcty k starším stretnutie pod názvom „**Dotyk v čase**“. Celá škola bola krásne vyzdobená v jesennom štýle starých materií, boli použité staré predmety – kuchynské potreby a pomôcky v domácnosti, riaditeľka školy Mgr. Eva Ševčíková vítala hostí v tradičnom teplanskom kroji. Žiaci školy tiež boli pekne vyobliekani, niektorí tiež v krojoch a vítali hostí pri vstupe do školy. Bola pripravená ochutnávka bylenných čajov s medom, sušené jablčka, orechy, praclíky, tradičné koláče – z cukrovej repy s makom, tvarohové a lekvárové. Celé podujatie bolo zamerané na ukážky ľudových tradícií a regionálnu výchovu. Žiaci predviedli kultúrny program a ukážky ľudových zvykov. Hostia mali možnosť prezrieť si priestory školy, jednotlivé triedy. A dostali aj drobné darčeky – výrobky žiakov z keramiky, lesných plodov a textilu. Na záver na oplátku žiakom zaspievala spevácka skupina Teplanka, ku ktorej sa pridali všetci prítomní.

14. decembra škola pripravila pre občanov v zasadačke Požiarnej zbrojnice koncert „Vianočný sen“. Žiaci vystúpili so svojich bohatým programom, do ktorého sa zapojila aj obecná spevácka skupina Teplanka. Vystúpenie spestrili výstavou svojich prác.

Materská škola

Aj materská škola pripravila pre svoje deti prvý jarný sviatok - fašiangovú veselicu. Učiteľky zoznámili deti s týmito sviatkami, so zvyklosťami a tradíciami na Slovensku. Pomáhali im vyrobiť si masky šašov, škřabošky, farebné reťaze, aby si mohli vyzdobiť svoje triedy. Rodičia zasa pripravili deťom rôzne pekné masky. Dievčatá boli princezné, baletky, popolušky, červené čiapočky, dvorné dámy, chlapci zasa kovboji, piráti, čerti, rytieri. A začala sa zábava, tanec a piesne. Bavili sa deti, učiteľky, rodičia aj pozvaní hostia. Nechýbal ani starosta obce Milan Berec.

Materská škola mala aj iný sviatok – začiatkom roka dostala **nové okná**. Krásne, biele, čisté. Obecnému úradu sa podarilo získať financie a odborníci z firmy LUNA mohli vykonať svoju prácu. Pomáhali aj zamestnanci školy a rodičia detí. A tak materská škola dostala novú tvár a hlavne deťom je teplo a cítia sa tam príjemne.

V rámci týždňa „**Ludia a ich práca**“ sa deti materskej školy zoznamovali s rôznymi profesiami a remeslami. Navštívili aj keramickú dielňu v základnej škole internátnej, kde si mali možnosť vyskúšať výrobu drobnej keramiky. Učili sa uplatniť svoju technickú tvorivosť a realizovať vlastné nápady. Učiteľky ich viedli v duchu japonského príslovia: **AK mi niečo povieš, zabudnem na to. AK mi niečo ukážeš, možno si to zapamätám. Ale nechaj ma niečo urobiť a stane sa to mojou súčasťou.**

V máji vycestovali deti štvrtej a piatej predškolskej triedy **do školy v prírode**, ktorá bola v krásnom prostredí Fačkovského sedla – v Kľačane. Na celý týždeň mali pripravený pestrý program – chodili na turistické vychádzky, zbierali bylinky, pozorovali hmyz, robili si herbáre. Okrem toho mali celodenný výlet do zoologickej záhrady v Bojniciach a mali aj indiánsky deň, kedy mali možnosť postaviť si indiánsku chatrč, hľadať poklady a hrať sa rôzne hry. Bol to pre deti veľký zážitok, o ktorom ešte celý týždeň rozprávali svojim rodičom a súrodencom. Ako darček každé dieťa dostalo aj kompaktný disk s fotografiami z celého pobytu. Takže k týmto zážitkom sa môžu kedykoľvek vrátiť.

Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov

Organizácia pre svojich členov a občanov obce usporiadala odbornú prednášku o poznatkoch z mykológie, ktorú viedol člen slovenskej mykologickej spoločnosti Pán Sliva z Novej Dubnice. Zoznámil prítomných so svojimi skúsenosťami a zaujímavosťami pri zbere, sušení húb, rozlišovaní dobrých a zlých húb. Prednáška bola veľmi poučná a hoci o jej konaní boli občania celý týždeň informovaní v miestnom rozhlase, účasť bola minimálna. Ale takto to v našej obci býva. Väčšina obyvateľov je pasívna, na pripravovaných podujatiach sú prítomní vždy len tí istí aktívni občania.

Na základe uznesenia výročnej členskej schôdze výbor plánoval 25 augusta uskutočniť autobusový zájazd na výstavu Agrokomplex v Nitre. Prihlásilo sa však iba 15 občanov obce a preto bol zájazd zrušený.

V dňoch 21. - 24. septembra výbor pripravil v priestoroch zasaďčky obecného úradu výstavu ovocia a zeleniny. Výstavu navštívilo 120 obyvateľov obce a deti z materskej školy. Na výstave predstavilo svoje výpestky 17 vystavovateľov: Jozef Johaník, Ján Šmatlák, RNDr. Zuzana Sklenárová, Rudolf Šandora, Štefan Masár, Rudolf Šimanský, Vladimír Petrgalovič, Jozef Robota, Štefan Čačko, Juraj Fabo, Pavol Droppa, Anton Hošták, Ján Richtárech, Ondrej Vrana, Ján Košút, Olga Masaryková. Poľnohospodárskeho družstvo „Flora“ pripravilo kvetinovú výzdobu miestnosti. Spolu vystavili 145 exponátov, z toho 53 druhov zeleniny, 67 druhov jabĺk, 9 druhov sliviek, 6 druhov hrušiek a iné druhy ovocia - napríklad Jozef Johaník vystavil krásne strapce hrozna a duľy.

Výstavu návštevníci hodnotili veľmi dobre. Prijemné chvíle na výstave spestrila svojou účasťou aj spevácka skupina Teplanĸa.

V priebehu roĸa sa výbor zišiel 4 krát na výborovej schôdzi, aby riešil hlavne prípravu výročnej členskej schôdze, usporiadanie prednášky, autobusový zájazd a bežný život našich členov. Zúčastnili na výstave Záhrada v Trenčine, ĸtorá sa ĸoná ĸaždoročne v apríli, potom na výstave v Nemšovej a na celoslovenskej výstave spojenej so súťažou o najĸrajšie jablĸo a hrušku roĸa . V rámci poĸujatia boli

uskutočnené odborné prednášky a inštruktáže s praktickou ukážkou rezu ovocných drevín.

Na výročnej členskej schôdzi tajomník organizácie Rudolf Šandora informoval členov o vyhlásĸe ĸ.173 o ochrane prírody a ĸrajiny. Vyzval všetĸých obĸanov o zastavenie šírenia invázných druhov rastlín, ĸtoré zvyšujú riziko astmy a znižujú úrodnosť pôdy. Jedná sa o nasledovné rastliny: ambrozia palmolistá, pohánĸovec, slneĸnica hlúznatá, boľševik obrovský, netýĸavĸa žliaznatá, zlatobyl' ĸanadská a slovenská. Na výročnej členskej schôdzi bola jubilujúcim členom, ĸtorí dosiahli životné jubileum nad 60 roĸov a sú minimálne 15 roĸov členom organizácie odovzdaná darovacia pouĸážĸa na nákup záhradĸárskych potrieb. Boli to nasledujúci členovia: Ján Báž 65 roĸov, Jozef Báž 90 roĸov, Martin Sýĸora 85 roĸov, ĸarol Homola 75 roĸov, Peter ĸadlec 65 roĸov, Jozef ĸunda 70 roĸov, Pavol Lacko 85 roĸov, Anton Hošták 60 roĸov, Jozef Johaník 70 roĸov, Jozef Masár 65 roĸov, Helena Sýĸorová 70 roĸov, ĸarol Ševela 70 roĸov.

Na záĸlade rozhodnutia Republikového výboru Slovenského zväzu záhradĸárov bola výška členského príspevĸu zvýšená na 4 EURA, z toho 50% zostáva pre ZO. Ale výbor ZO na svojom zasadnutí 18. januára rozhodol, že ĸaždý člen zaplatí iba 3 eurá a organizácia doplatí na ĸaždého člena po 1 eure. ĸasopis Poradca záhradĸára ĸ.35 v počte 40 ĸs si členovia odkúpili za cenu 1€ - cena je 2.5 €, ostatné doplatila základná organizácia. ĸasopis je veľmi aktuálny, radí a informuje o práci v záhrade, všetĸo o ĸvetoch, pestovaní citrusov, špeciálnych rastlín, je tam aj farebná príloha.

Stále sa organizácii nedarí zvýšiť aktivitu svojich členov. Nezáujem o ĸinnosť v základnej organizácii možno vidieť i na účasti na výročných členských schôdzach. Organizácia má už 55 roĸov, bola založená v roĸu 1958 a postupne sa počet členov zvyšoval až na maximum 160 členov v 60. roĸoch minulého storoĸia. Teraz má organizácia 57 členov, starší odchádzajú a mladí nemajú záujem o túto ĸinnosť. Zvyĸajná účasť na schôdzach je oĸolo 30 členov. Ostatní sú pasívni a nezúčastňujú sa na Ÿiadnych poĸujatiach, hoci sa výbor snaží členom poskytovať rôzne výhody - napríklad znížený poplatok za autobus pri

zájazdoch, zdarma vstup na výstavy Agrokomplex Nitra, Flora Bratislava, Flora Olomouc a pod. Členovia majú možnosť sa oboznamovať s prácou v záhrade prostredníctvom informácií, ktoré každý mesiac dopĺňa tajomník výboru vo vývesnej skrinke pred obecným úradom.

Úlohu, ktorú si výbor dal ešte v roku 2011 realizovať projekt „Náučný chodník“ v lokalite Háj priebežne splnil. V danej lokalite členovia výboru vyčistili prístupové chodníky, inštalovali turistické značky po celej trase cca 2 km. Zhotovili veľký turistický stojan na zelenej turistickej trase pri odbočke na Suché potoky a Opatovú. Na Suchých potokoch zostrojili drevené posedenie asi pre 10 osôb. V lokalite Háj – Kanáčekch járek nad studničkou postavili domček s navíjacím zariadením na vodu. Na týchto prácach sa zúčastnili Štefan Masár, Vladimír Petrgalovič, Rudolf Šandora, Ján Báž s rodinou a František Lajcha. Odpracovali celkom 35 hodín. Jozef Aneta zhotovil lavičky na vyhlíadke Skaličky a pri Kríži. Pre ďalšie obdobie plánujú na mieste vyhlíadky osadiť kýmídlá a búdky pre vtákov. Ďalej plánujú v centre obce vysadiť záhon kvetov, o ktorý sa budú pravidelne starať.

V roku 2012 zomreli dlhoroční členovia Štefan Kováč, Anton Linhart a Štefan Bežák. Minútu ticha si uctili ich pamiatku a prácu, ktorou ako členovia prispeli k činnosti organizácie. V priebehu roka sa stali novými členmi organizácie: Ľubomír Galo, Peter Slotík, Ján Richtárech, Jozef Hošo, Lukáč Bagin, Peter Bežák a Dominik Holec.

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska

Organizácia plnila v priebehu roka základné úlohy, vyplývajúce z plánu práce. Základná organizácia Jednoty dôchodcov má 72 členov a riadi ju 13-členný výbor. V marci sa zúčastnili na okresnej prehliadke slovenskej poézie, prózy a spevu v Trenčíne. V pekných teplanských krojoch vystúpili Helena Uherková a Anna Laskovičová, Zaspievali ľudové piesne z nášho regiónu, na harmonikách ich sprevádzali Jozef Johaník a Dušan Winkler. V apríli sa predsedníčka organizácie Daniela Kováčová a podpredseda Ján Reháč zúčastnili na okresnom sneme Jednoty dôchodcov v Trenčíne.

Členovia organizácie sa aktívne zúčastnili na športových hrách seniorov Jednoty dôchodcov v Novej Dubnici a v júli na XI. Náučnom turistickom zraze seniorov, kde vystúpila spevácka skupina Teplanka so svojim programom.

V auguste sa tradične zúčastnili na remeselníckom jarmoku v Trenčianskych Tepliciach. Vo svojom stánku vystavili vyšívané časti teplanského kroja. Výšivkárky Anna Madajová a Danielou Kováčovou prezentovali ukážky výroby tejto tradičnej výšivky. Spevácka skupina Teplanka predviedla folklórne spevácke pásmo „Dožinky“. S týmto programom

sa predstavili aj na výstave Agrokomplex Nitra, kde reprezentovali mikroregión Teplička.

V októbri sa členovia spolu so speváckou skupinou Teplanka zúčastnili na krajskej prehliadke speváckych súborov pod názvom „Sami sebe“. Prehliadku uvádzal člen organizácie PaedDr. Jozef Farkašovský.

Členovia organizácie pravidelne pomáhajú pri konaní významných podujatí v obci ako je uvítanie detí do života, oslavy Medzinárodného dňa detí alebo posedenie pre seniorov v rámci mesiaca Úcty k starším. Aktívne navštevujú rôzne podujatia v blízkom okolí, napríklad v tomto roku boli na prezentácii ľudovej hudby v Bojkoviciach, na valašskom mikulášskom jarmoku vo Valašských Kloboukoch, na vianočných trhoch v Trenčíne, kde sa konal kultúrny program pod názvom „Náš čas vianočný“.

Pri kontrole hospodárenia s finančnými prostriedkami neboli zistené žiadne nedostatky.

Klub dôchodcov

Svoju činnosť zameriava na prípravu rôznych spoločenských podujatí pre členov z radov seniorov. Na výročnej členskej schôdzi 25. februára si stanovili základné ciele a schválili plán práce. Najväčší záujem svojich členov zaznamenali o zájazd na spoločné kúpanie v termálnych kúpeľných strediskách. Zvlášť obľúbený je autobusový zájazd do termálnych kúpeľov Malé Bielice, ktorý pripravili pre svojich členov v máji. Malé Bielice sú okrajovou štvrťou mesta Partizánskej a v kúpeľnom zariadení sa používa prirodzene vyvierajúca teplá minerálna voda, dosahujúca teplotu až 40 stupňov Celzia. Balneológovia tu objavili tri rôzne pramene, ktoré majú veľmi priaznivé účinky predovšetkým na pohybové ústrojenstvo, nervovú sústavu, rehabilitáciu a regeneráciu organizmu. Sú to malé kúpele, ale bazény aj celý areál kúpeľov je úplne zmodernizovaný, je tam čisto a príjemne. Po kúpaní navštívili predajňu ovocia v Ostraticiach, kde je možnosť nakúpiť okrem ovocia – jablák rôznych odrôd aj čerstvú ovocnú šťavu a iné výrobky. Potom ešte navštívili predajňu obľátok a napolitánok vo Veľkých Uherciach.

9. júna uskutočnili tradičný JUNIATES, kde sa všetci členovia výborne zabavili. Do tanca im hrali a spievali bratia Dobiašovi, ktorí pripravili veľmi dobrú zábavu. Potom v júli členovia výboru pripravili ďalší autobusový zájazd do kúpeľov v Podhajskej, ktorý spojili s posedením pri husacine v Slovenskom Grobe. V septembri zopakovali zájazd do kúpeľov Malé Bielice. Bolo pekné počasie a tak mohli využiť aj kúpanie vo vonkajších bazénoch. Koncom novembra zorganizovali zájazd na predvianočné nákupy do poľského Nového

Targu. Zájazd bol úspešný, účastníci boli spokojní, lebo dobre nakúpili, hlavne vianočné darčeky, odevy a potraviny..

Záverečným podujatím klubu dôchodcov bolo vianočné posedenie pri hudbe, ktorú znovu zabezpečili bratia Dobiašovi. Na tomto posedení odmenili 23 členov organizácie, ktorí sa v tomto roku dožili významného životného jubilea. Členovia výboru im pripravili drobné darčeky a zaželeli veľa šťastia a pevného zdravia.

Členská základňa ku dnešnému dňu eviduje 88 členov.

Výbor základnej organizácie má deväť členov.

Základná organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých

Prvoradou úlohou organizácie je zapojenie občanov so zdravotným postihnutím do bežného života prostredníctvom kultúrnych, vzdelávacích a športových aktivít. Počas roka sa výbor zišiel 11 krát v zložení: Ján Frydecký, Magdaléna Homolová, Margita Janesová, Anna Frydecká, Irena Rajníková, Helena Holecová, Jozefa Droppová, Mária Wattová, Pavol Droppa. Počas zasadaní riešili úlohy pre zabezpečenie jednotlivých akcií. Výbor oslovoval sponzorov a aktívnou prácou podporil všetky uskutočnené podujatia.

V priebehu roka členky výboru vykonali 8 návštev dlhodobu chorých a nevládných členov organizácie. Každému členovi organizácie osobne odovzdali pozvánky na všetky podujatia. V rámci osláv 90. výročia založenia skautského oddielu v obci za aktívnej pomoci mladých skautov usporiadali dňa 23. júna II. ročník Memoriálu Stanislava Frydeckého. V auguste výbor zorganizoval výlet na termálne kúpalisko v Chalmovej. Program tradičného kúpania obohatili návštevou múzea v Čičmanoch a pripomenuli si udalosti Slovenského národného povstania pri pamätníku na Jankovom vršku. Piaty členovia organizácie sa zúčastnili na Krajských športových hrách v Novom Meste nad Váhom.

Dobrá bola účasť 8. decembra na tradičnom Mikulášskom večierku spojenom s kultúrnym programom. Prítomní si vychutnali pohodu a radosť z prichádzajúcich Vianočných sviatkov.

Veľa energie venovali získavaniu 2 % daní z príjmu a pomoci od sponzorov. Podarilo sa im získať len 219, 83 EUR. Príspevok poskytol aj obecný úrad za ktorý je organizácia veľmi vďačná. Tieto prostriedky používajú na uskutočňovanie spoločných akcií a návštevy chorých členov.

Skauti

Svoju činnosť skauti, lepšie povedané iba skautky začali návštevou krytej plavárne v Novej Dubnici a nazvali ju „babská jazda“. Prítom si urobili pešiu túru cestou na kúpalisko a späť spojenú s veľkou guľovačkou a veselou zábavou.

Február začali tradične 7. skautským plesom v kultúrnom dome v Hornom Srní. Vystúpila tam šermiarska skupina Waggus z Trenčína a Klub spoločenských tancov. Počas fašiangovej veselice mali dva predajné stánky, v jednom predávali svoje výrobky – rôzne ozdoby a v druhom varené víno a čaj. Na záver zorganizovali obrad pochovávanía basy.

26. februára usporiadali **Deň sesterstva** na ktorý pozvali aj skautky z Vrútok. Najskôr si urobili zoznamovací večierok v telocvični v Omšeni a na druhý deň si pripravili spoločný program na ktorom nechýbali súťaže zručnosti a šikovnosti. Boli prítomní aj rodičia, ktorí súťažiacich vrelo povzbudzovali. Na rozlúčku sa navzájom obdarovali ručne vyrobenými výrobkami. Naši skauti dostali pozvanie na návštevu Vrútok.

Začiatkom marca pripravili pre najmladších členov etapovú hru „Vírus“. Zišli sa v Hornej Súči na Vlčom vrchu, kde už mali pripravené pomôcky k súťaži. Spoločne hľadali zdroj vírusu, ktorý sa tam vyskytol. Súťaž spestrili rôznymi nepredvídanými prekvapeniami s ktorými sa museli súťažiaci popasovať. Nakoniec sa im podarilo úspešne zdroj vírusu nájsť a zničiť.

Naši skauti oslávili v tomto roku **90. výročie skautingu** výstavou fotografií a rôznych dokumentov zo svojej činnosti. Na otvorení výstavy bola pokrstená aj kniha Stanislava Vyhlídala „Skauting v Trenčianskej Teplej“ – krst bol vykonaný ihličím, aby šíriło vôňu našich lesov a lúk. Knižka hovorí o živote skautov, ich láske k prírode a k tejto zemi, aj o tom ako ju chránia a pomáhajú slabším. Po slávnostnom posedení sa v sobotu a nedeľu konali skautské dni na ktorých súťažili a vystupovali skauti a skautky z rôznych miest. Ukážky bojového umenia predviedla šermiarska skupina Waggus z Trenčína a ohňovú šou predviedli skauti z Bratislavy. V nedeľu sa skauti zúčastnili na skautskej svätej omši.

Počas letných prázdnin zorganizovali dva letné tábory. Prvý bol v krásnej prírode okolia Lutova. Tábor bol zameraný na spoznávanie slovenských tradícií a histórie blízkeho okolia. Pozvali si aj vzácnych hostí – Ernesta Janečku, ktorý je zakladateľom 1. oddielu skautov v Bánovciach nad Bebravou a nedávno oslavil 90 rokov svojho života. Ďalším hostom bol Andrej Hošták, ktorý im predniesol prednášku na tému osobnostného rozvoja človeka. Druhý letný tábor bol v Mojtíne pod Bielymi skalami. Počas pobytu organizovali veľa zaujímavých hier, súťaží a výletov po okolí. Na záver ich prekvapila silná búrka s krúpami a príroda sa na chvíľu zmenila na bielu zasneženú aleju.

Koncom augusta sa 16 skautov zúčastnilo na 11. Medzinárodnom stretnutí skautov zo strednej Európy, ktoré sa konalo v Kráľovej Lehote. V piatich aktívnych blokoch okrem festivalu kultúr mali možnosť zmerať si sily vo vodných hrách na Liptovskej Mare, zahrať si vodný futbal a vyskúšať si rafting.

Potom sa vybrali na vysokohorskú túru a obdivovali krásnu scenériu našich hôr. Okrem toho sa zapojili do dobrovoľníckych aktivít pri pomoci slabším a ochrane životného prostredia. Spoznali nových priateľov, kultúru iných národov a zdokonalili sa v skautskej zručnosti.

A znovu prišli Vianoce počas ktorých naši skauti roznášajú svetlo pokoja a šíria posolstvo ľuďom dobrej vôle. Betlehemské svetlo prevzali 22. decembra na železničnej stanici a previezli ho do miestneho farského kostola, kde ho udržiavali až do štedrého dňa, kedy ho postupne odovzdávali občanom obce aj mesta Trenčianske Teplice.

Futbal

Vo futbalovom družstve Lokomotíva nastali v tomto roku výrazné zmeny. Skončilo viacročné balansovanie mužského družstva na hranici zostupu z majstrovstiev oblasti a nakoniec zostúpilo do nižšej súťaže. Na začiatku novej sezóny preto uvažovali o výmene trénera, čo nakoniec po rozhodnutí výboru futbalového oddielu aj urobili. Trénerom sa stal Patrik Farkašovský, ktorý trénuje aj družstvo dorastencov. Vymenil niektorých hráčov a doplnil družstvo staronovými hráčmi. Postupne prichádzali aj prvé výsledky. Zlepšila sa herná disciplína, ktorú v minulosti fanúšikovia často kritizovali, dosiahli vyrovnané výkony a hernú kvalitu. Nakoniec si vybojovali 2. miesto, čo už málokto čakal. U dorastu je situácia vyrovnaná, mužstvo počas celej sezóny išlo za jasným cieľom a tento aj splnilo. Vybojovali si 1. miesto a postup do vyššej súťaže – 1. triedy sever. Vo vyššej súťaži dosiahli pekné 6. miesto. Žiacke družstvo trénuje Marek Režný.

Káder mužov tvoria hráči: Michal Súdny, Pavol Blaho, Ľubomír Marušinec, Tomáš Rýdži, Ján Sýkora ml., Jakub Kováč, Miroslav Frohn, Juraj Richtárech, Andrej Záhorák, Ivan Masár, Michal Masár, Martin Pupiš, Jozef Čukan, Matej Zúber, Ján Janiš, Zdenko Beňo, Andrej Surovčík, Ján Burdej, Ján Uhlík, Andrej Baláž, Martin Michalík, Branislav Režný. Vedúci mužstva Martin Rýdži, asistent Marek Režný.

Naši rodáci

Profesor MUDr. Oto Masár, Ph.D. Narodil sa 8. januára 1956 manželom Jánovi a Jozefíne Masárovcom v našej obci. Bol vychovávaný ako jediné dieťa. Navštevoval obecnú základnú škola. Keď v roku 1967 otvorili v Nemšovej triedu, kde sa vyučoval francúzsky jazyk, ako 11-ročný začal chodiť do tejto školy. Po vyštudovaní medicíny pracoval v nemocnici v Ilave, potom prešiel do Bratislavy. Od roku 1988 pracoval ako primár anesteziologického a resuscitačného oddelenia vo viacerých slovenských nemocniciach. V roku 1998 sa

stal docentom a v roku 2003 bol prezidentom Slovenskej republiky menovaný za profesora. V súčasnej dobe prednáša na lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a je prednostom Kliniky urgentnej medicíny a medicíny katastrof. V roku 1994 začal súčasne vykonávať funkciu lekára akreditovaného pri francúzskom veľvyslanectve. Počas eskalácie občianskej vojny v Sudáne pracoval tri mesiace v katolíckej nemocnici v Mapuordite v južnom Sudáne, za čo dostal medailu trnavskej univerzity za misijnú a charitatívnu prácu.

9. mája 2012 bol Profesor MUDr. Oto Masár. PhD menovaný dekrétom francúzskeho prezidenta za lekársku činnosť pre francúzsku komunitu na Slovensku konziliárnym lekárom francúzskeho veľvyslanectva. 10. júna prevzal od veľvyslanca Francúzska na Slovensku vysoké štátne vyznamenanie „Rytier národného rádu za zásluhy“. Tento rád je druhým najvyšším vyznamenaním Francúzskej republiky.

Použitá literatúra:

1. Záverečný účet obce Trenčianska Teplá za rok 2012
2. Teplanský občasník č. 1/12, 2/12, 3/12
3. Trenčianske noviny číslo 38 z 24.9.2012
4. Denník Pravda 27. 1. 2012, 24. 3. 2012, 29.12. 2012
5. Týždenník Pardon č. 47/XX z 24. 11. 2012
6. Bobroviny č. 1 a č. 2/2012
7. Webové stránky Základnej školy a Špeciálnej školy internátnej.